

ΕΤΟΣ Α'.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1879.

ΦΥΛΛ 6.

Συνδρομὴ ἑτησία καὶ προπληρωτέα Φράγκα 20.
Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ προστίθεται τὰ ταχυδρομὸν τέλη

Αἰτήσεις γίνονται: Club littéraire Serapeum
bureau du journal. — Alexandrie

ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ

ΟΔΟΠΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΥΠΟ

CAMILLE JANSSEN

Μετάφ. ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Γ. Κ. Κωνσταντινίδου)

[Συνέχεια ἴδε προηγ. ἀριθ.]

Πλησιάζομεν εἰς τὴν θέσιν ἐνθα ἠγείρετο ἡ διασημότερα τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου πόλις, ἡ ἀρχαιοτάτη πασῶν τῶν τῆς ὑψηλίου χωρῶν, αἱ Θῆβαι, μετὰ τῶν ἑκατὸν πυλῶν, τῆς ὁποίας ὁ Ὅμηρος ἔψαλλε τὰ θαυμάσια κάλλη καὶ ἐν ἧ πρό τριῶν χιλιάδων ἐτῶν ὑψοῦντο ὑπερηφάνως τοσαῦτα γιγαντιαία μνημεῖα, ὧν τὰ εἰρείπια ἐκπλήττουσιν ἡμᾶς ἔτι καὶ νῦν διὰ τοῦ ὄγκου καὶ τῆς ὠραιότητος αὐτῶν πλησιάζομεν εἰς τὴν πόλιν, ἧτις ὑπῆρξεν ἡ ἀδιαφιλονείκητος μητρόπολις τῆς Κάτω καὶ Ἄνω Αἰγύπτου. Ὀλίγον ἔτι θὰ πλεύσωμεν ἐπὶ τοῦ Νείλου,

οὔτινος τὰ ὕδατα ἔλουόν ποτε τὰς βάσεις τῶν ἀνακτόρων ἐν οἷς ἔζησαν οἱ Σέτεις, Ραμφεῖς καὶ Τουτμουῖσαι, μάρτυρες τοσοῦτων μεγαλείων, ἅπερ ἐπηκολούθησεν ἐντελὴς παρακμῆ, καὶ φθάνομεν εἰς τὸ ἄθλιον χωρίον Λουξῶρ, οὔτινος ἡ ἀρχαία καλλονὴ καὶ λαμπρότης συνίσταται σήμερον εἰς ἓν μόνον ὄνομα, ὅπερ ἀραβιστί, σημαίνει ἀνάκτορα.

Θὰ περιέλθωμεν τὰ εἰρείπια τῆς πόλεως τοῦ Ἄμμων, ἀλλὰ τις θὰ δυνηθῆ νὰ εἴπῃ ἡμῖν, ὅποια ἦσαν αἱ Θῆβαι, καθ' ἣν ἐποχὴν μετέχουσαι τῆς δόξης καὶ τῆς ἰσχύος τῶν ἀρχόντων ἐδέχοντο ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου, συνοδείας ἐμπορικὰς ἐν θριάμβῳ ἐρχομένας καὶ κομιζούσας τὰ πλοῦτη τῶν ἐθνῶν, ἅτινα κατέθετον πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Μείαμου;

Οὐδεὶς σήμερον δύναται νὰ εἴπῃ, νὰ περιγράψῃ ἢ νὰ φαντασθῆ τὰ θαυμάσια θέλγητρα τῶν Θηβῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Ἄλλὰ, τί σημαίνουσιν οἱ πυροβολισμοί, οἷτινες ἀκούονται καθ' ἣν στιγμὴν προσορμιζόμεθα; Μὴ οἱ ἰθαγενεῖς τῆς χώρας ταύτης

έχουσι πολεμικὰς καθ' ἡμῶν διαθέσεις ;

Παραχρῆμα διεβεβαιώθημεν περὶ τοῦ ἐναντίου ἰδόντες τὴν ἐθνικὴν τοῦ Βελγίου σημαίαν κυματίζουσαν ἀπέναντι τοῦ ναοῦ τοῦ Λουξῶρ, ὅστις χρησιμεύει ὡς οἰκημα τοῦ προξενικοῦ ἡμῶν πράκτορος, γέροντος ἄραβος, ἀγαθωτάτου, ὅστις ἀπλοϊκώτατα ἐγκατέστη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῶν θεῶν κατοικίᾳ.

Οἱ πτοήσαντες ἡμᾶς πυροβολισμοὶ ἐδήλουν τὴν ὑπὲρ τῆς ἀφίξεώς μας ὀργανωθείσαν ἐορτὴν (φανταζία ν.)

Μόλις τὸ πλοῖον ἡμῶν προσεδέθη ἐπὶ τῆς ὄχθης καὶ ὁ γέρων προξενικὸς πράκτωρ φέρων μακρὸν ἀραβικὸν ἐπενδύτην καὶ ὀμματοῦάλια, ἐδραμεν ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του, πρὸς δεξιῶσιν ἡμῶν. Εὐχρηθεὶς ἡμῖν τὸ καλῶς ἤλθετε, προσεκάλεσεν ἡμᾶς εἰς χορὸν ὅστις ἐμελλε νὰ δοθῇ ὑπὸ γυναικῶν τὴν αὐτὴν ἐσπέραν πρὸς τιμὴν ἡμῶν. Χορεύτριαί ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀμμῶν. ... ὅποια βεβήλωσις !

Ἄλλ' ἄς ἐπισκεφθῶμεν τὰ ἐρείπια, ἅτινα ὀλίγα μόνον βήματα ἀπέχουσιν ἀπὸ τῆς ὄχθης. Ὁ μέγας ναὸς τοῦ Λουξῶρ ἐν μέρει ἠρειπωμένος, κατοικεῖται ὑπὸ φελάχων. Ὁ Ἀμένοφις τρίτος ἤρξατο πρὸ δεκαπέντε αἰῶνων τὴν ἀνεγερσιν τοῦ ναοῦ τούτου, ἣν ἐπεραίωσε Ραμφῆς ὁ δεύτερος γνωστότερος ὑπὸ τὸ ὄνομα Σέσωστρις. Ἐπὶ τῶν ἐπιστυλίων τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκονται οἱ ἔπαινοι, οὓς ποιεῖται Ἀμένοφις ὁ τρίτος αὐτὸς ἑαυτῷ. « Εἶναι ὁ πανίσχυρος » Ταῦρος, ὁ ἄρχων διὰ τῆς σπάθης του, ὁ κατὰ τροπῶν πάντας τοὺς βαρβάρους. Εἶναι ὁ βασιλεὺς τῆς Κάτω καὶ Ἄνω Αἰγύπτου. ὁ ἀπόλυτος ἄρχων· ὁ υἱὸς τοῦ Ἡλίου. Πλήττει τοὺς ἄρχοντας πασῶν τῶν χωρῶν· οὐδεμία χώρα τολμᾷ νὰ τὸν ἀτενίσῃ. Τὸ βῆμά του εἶναι ὡσπερ τὸ τοῦ Ἡλίου εἰς τὸν οὐρανόν· ὁμοιάζει πρὸς τὴν Νίκην καὶ καταρρίπτει τὰ φρούρια τῶν ἐχθρῶν. Λαμβάνει τοὺς φόρους ὅλων τῶν ἐθνῶν, αὐτὸς, ὁ Κύριος τῶν δύο κόσμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἡλίου. » Οἱ ἱερεῖς, εὐτυχεῖς βλέποντες ἀνεγειρομένους τοὺς ναοὺς τούτους, οἵτινες ὡς οἰκήματα ἐχρησίευσαν αὐτοῖς καὶ ἠύξανον τοὺς πόρους των, ἐκέντησαν τὴν φιλοτιμίαν τῶν βασιλέων γράφοντες ἐκαίνους ἐπὶ τῶν ναῶν, ὡς τάχα προσερχομένους ἐκ

τῶν θεῶν. Ἐν Λουξῶρ ὁ Ραμφῆς ἀφιεροῖ τὸν ναὸν εἰς τὸν Ἀμμῶν, ὅστις τῷ ἀπαντᾷ : « Φίλτατέ μοι υἱέ, Κύριε τοῦ κόσμου, ἡ καρδία μου ἀγάλλεται ὅταν θεωρῶ τὸ μέγα καὶ κολόν ἔργον σου. Μοὶ ἡγείρας τὸ τέμενος τοῦτο, σοὶ δωρῶ λοιπὸν βίον ἄμωμον ἐν ᾧ νὰ διέλθῃς τὴν κοσμικὴν βασιλείαν σου. »

Πρὸ τοῦ ναοῦ ὑπάρχει μεγάλη πύλη κεκαλυμμένη ὑπὸ ἱερογλυφικῶν εἰκόνων παριστανουσῶν τὰς νίκας τοῦ Ραμφῆ κατὰ τῶν λαῶν τῆς Συρίας, νίκας ψαλλομένας ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Πενατούρ. Παρὰ πλεύρωσ τῆς πύλης ὑψοῦνται δύο ἀγάλματα τοῦ Ραμφῆ καθημένου, ἐκ μονολίθου ροδοχρόου γρανίτου δέκα τριῶν μέτρων ὕψους ἕκαστον. Οἱ ἐκ γρανίτου οὔτοι βασιλεῖς κερωσμένοι μέχρι στέρνων πρὸ αἰῶνων, ἔχοντες τὴν κεφαλὴν ἠκρωτηριασμένην προξενοῦσι τῷ θεατῇ περιέργον ὅλως ἐντύπωσιν φαίνονται προκύπτοντες ἐκ τῶν τάφων των, ἵνα ἀκούσωσι κρυφίως τί περὶ αὐτῶν λέγουσιν οἱ περιηγηταὶ περὶ τοῦ ἐκπεπτωκότος αὐτῶν μεγαλείου. Πλησίον τοῦ ναοῦ ὑπάρχει τζαμίον οὔτινος ὁ κατάλευκος ἐξ ἀσβέστου μιν αὐτὸς φαίνεται προκαλῶν τὸν ὀβελίσκον τοῦ Ραμφῆ. Εἶναι ἡ νέα λατρεία τοῦ Ἀλλάχ ἐν ἀντιπαρθέσει πρὸς τὴν ἀρχαίαν τοῦ Ἀμμῶν θρησκείαν. Σχεδὸν ἀπέναντι τῶν δύο τούτων κολοσσῶν ὑψοῦντο ποτὲ δύο ὀβελίσκοι, ὧν, ὁ εἰς εἰσέτι ὑπάρχει, ἐν ᾧ ὁ ἀτυχῆς αὐτοῦ σύντροφος μετεκομίσθη εἰς τὰ ψυχρὰ τοῦ Βορρᾶ κλίματα καὶ κοσμεῖ σήμερον ἐν Παρισίοις τὴν πλατείαν τῆς Ὀμοιοίας.

Καὶ τοὶ οἱ ὀβελίσκοι οὔτοι ἠγέρθησαν πρὸ 3,300 ἐτῶν, ἐν τούτοις ὁ παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Λουξῶρ εἰσέτι ὑψούμενος φαίνεται, ὅτι μόλις ἐξῆλθε τῶν λατομεῶν τῆς Συένης. Θὰ διατηρήσει δὲ τὴν στιλπνότητά του ἐπὶ αἰῶνας ἀκόμη, ἐκτὸς ἂν ἡ Αἰγυπτιακὴ κυβέρνησις θέλουσα νὰ εὐαρεστήσῃ φίλην τινα δύναμιν, ἀποστείλῃ καὶ τοῦτον ἡμέραν τινα εἰς Νέαν Ὑόρκην ἢ Λονδίον, ὅπως προσελκύσῃ τὸν θαυμασμὸν τῶν κατοίκων αὐτῶν.

Ὑπὸ τὴν ἐπίρροισιν τοῦ ψυχροῦ καὶ ὑγροῦ κλίματος τοῦ Βορρᾶ, ὁ ὀβελίσκος τῶν Παρισίων ἤρξατο διαφθειρόμενος, εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι ἐντὸς ὀλίγων αἰῶνων θὰ καταστῇ ἀγνώρι-

στος ἐνῷ θὰ διέμενε ἀναλλοίωτος καὶ σχεδὸν αἰώνιος ἐὰν ἐκοιμᾶτο ἐν Θήβαις παρὰ τὸν ἀδελφόν του.

Ὁ Πλίνιος, λέγει, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι, διὰ τοῦ ὀβελίσκου παρίστανον ἀκτῖνά τινα τοῦ Ἡλίου· ἄλλοι συγγραφεῖς διίσχυρίζονται, ὅτι ὀβελίσκος ἦτο γνώμων σημεῖων διὰ τῆς σκιάς του τὸ ὕψος τοῦ Ἡλίου. Ἡ ἀνακάλυψις ὁμῶς τοῦ Champollion, ἐπιτρέπει ἡμῖν, νὰ ὀρίσωμεν ἀκριβῶς τὴν ἐννοίαν, ἣν ἀπέδιδον οἱ Αἰγύπτιοι εἰς τὰς τετραγώνους ταύτας στήλας. Οἱ ὀβελίσκοι ἠγείροντο πάντοτε εἰς τὰ πρόθυρα τῶν ναῶν καὶ ἀνακτόρων, ἐκφράζουσι δὲ τὴν ἰδέαν τῆς μονιμότητος καὶ ἦσαν κυρίως δύο στήλαι πρὸς ἀνάμνησιν τῶν βασιλέων, οἵτινες ἀνήγειραν τοὺς ναοὺς ἢ τὰ ἀνάκτορα· ἦσαν οἰονὶ δύο μεγάλα ἱερογλυφικὰ γράμματα, δύο συλλαβαὶ ἐκ γρανίτου ἢ μᾶλλον δύο λέξεις τεθειμέναι οὐ μόνον πρὸς θαυμασμὸν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀνάγνωσιν. Αἱ Θῆβαι πρὸ τῆς κατακτήσεως τῶν Περσῶν ἠρίθμουν πλείστους ὀβελίσκους, ὧν πολλοὶ κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Καμβύση.

Ἡ πόλις Καρνάκ παρουσιάζει τοσαύτην ἐπιώρευσιν ἐρειπίων, ὥστε δὲν δύναται τις νὰ λάβῃ ἰδέαν ἐὰν πρῶτον δὲν τὴν ἐπισκεφθῇ· πύλαι, ναοὶ, ἀνάκτορα κεῖνται τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ, σχηματίζοντα ἀληθῆ λαβύρινθον ἐξ οὗ πρέπει τις νὰ ἔχῃ τὸν μίτον τῆς Ἀριάδνης ὅπως διεξέλθῃ. Ἡ πόλις Καρνάκ κειμένη ἡμίσειαν λεύγαν μακρὰν τοῦ Λουξῶρ, ἦτο εὐρυτάτη ἔχουσα κατὰ Διόδωρον τὸν Συκελιώτην, περιοχὴν ἑκατὸν τεσσαράκοντα σταδίων. Ὁ Ὀμηρος, λέγει, ὅτι εἶχεν ἑκατὸν θύρας, ἀλλ' εἶναι πιθανόν, ὅτι ὁ ὀρισμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται μᾶλλον εἰς τὰς ἑκατὸν πύλας τὰς κοσμοῦσας ἐσωτερικῶς τὴν πόλιν, παρὰ εἰς τὰς ἑκατὸν θύρας τῆς εἰσόδου. Ἀρχαῖοί τινες ἱστορικοὶ, λέγουσιν, ὅτι αἱ Θῆβαι, ἦσαν περιτετειχισμέναι διὰ τειχῶν ἐφ' ὧν καὶ ἄμαξαι ἠδύναντο νὰ διέρχωνται.

Τὰ ἐρείπια τῶν γιγαντιαίων τούτων τειχῶν οὐδαμοῦ ἀνευρίσκονται, τοῦθ' ὅπερ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἀμφιβάλλωμεν περὶ τῆς διαθεσθαίσεως ταύτης τῶν ἱστορικῶν.

Ἴνα μεταβῇ τις εἰς Καρνάκ, διέρχεται ὁδὸν

παραλλήλως τῆς ὁποίας ὑπάρχουσιν ἀγάλματα Σφιγγῶν. Εἰσερχόμενος τις εἰς τὴν μεγάλην αἶθουσαν τῶν στηλῶν ἐκπλήττεται ἐπὶ τῇ θεᾷ τοσοῦτου μεγαλείου. « Τὸ θέαμα, ὅπερ ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν, λέγει, ὁ Ampère ὑπερβαίνει πᾶν ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ εἶδον. » Καὶ ὁ Champollion πρὸ αὐτοῦ ἔγραψεν : « Ἀπέχω τοῦ νὰ περιγράψω τι, διότι πᾶσα περιγραφή θὰ ἦτο χιλιάκις κατωτέρα τοῦ πραγματικοῦ μεγαλείου, ὅπερ παρουσιάζει τὸ θέαμα : θὰ ἐξελαμβανόμεν δὲ ἐνθουσιῶν καὶ ἴσως μωρός. »

Πράττομεν λοιπὸν, ὅπως ὁ Champollion καὶ δὲν τολμῶμεν νὰ περιγράψωμεν τὴν αἶθουσαν τοῦ Καρνάκ, ἀρκούμενοι νὰ ἀντιγράψωμεν τὴν σύντομον περιγραφὴν, ἣν ἔδωκεν ὁ Ampère α Φαντάσθητε, λέγει, δάσος πύργων, βάλετε ὑπ' ὄψιν ὑμῶν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα στήλας πρὸς τὸ πάχος Ἰτας τῇ στήλῃ τῆς Vendome, καὶ τῶν ὁποίων αἱ ὑψηλότεραι εἰσὶν ἑβδομήκοντα ποδῶν ὕψους καὶ ἑνδεκα ποδῶν διαμέτρου, κεκαλυμμένας ὑπὸ ἀναγλύφων καὶ ἱερογλυφικῶν γραμμάτων· αἱ κορυφαὶ τῶν στηλῶν, ἔχουσι περιφέρειαν ἐξήκοντα πέντε ποδῶν, ἑκατὸ δὲ ἄνθρωποι δύνανται νὰ σταθῶσιν ἐπ' αὐτῶν. Ἡ αἶθουσα ἔχει μῆκος 319 ποδῶν, ὅσον ὁ ἅγιος Πέτρος τῆς Ρώμης, καὶ πλέον τῶν 150 ποδῶν πλάτος. Οὔτε ὁ χρόνος, οὔτε αἱ δύο βάρβαροι καὶ φανατικαὶ γενεαὶ τῶν κατακτητῶν αἱ ἀφανίσασαι τὴν Αἴγυπτον, ἐκλόνησαν τὴν ἀφθαρτον ταύτην ἀρχιτεκτονικὴν. Εἶναι τοιαύτη ἀκριβῶς, οἷα πρὸ 3,000 ἐτῶν κατὰ τὴν ἀκμάζουσαν ἐποχὴν τοῦ Ραμφῆ. Αἱ καταστρεπτικαὶ δυνάμεις τῆς φύσεως, ὀπισθοχώρησαν ἐνώπιον τοῦ ἔργου τῶν ἀνθρώπων ! !

Ἡ αἶθουσα αὕτη εἶναι ἐστεγασμένη ἐκ κολοσσιαίων λίθων γρανίτου, ὧν τὰ ἄκρα ἐγγίζουσι τὰς κορυφὰς τῶν στηλῶν. Εἶναι μὲν ἀπλουστάτη ἀλλὰ μεγαλείου ἀπαραμίλλου· ἐνώπιον δὲ τοσοῦτου μεγαλείου, ἀμφιβάλλει ὁ θεατῆς ἐὰν ἦναι ἔργον χειρῶν ἀνθρωπίνων. Πῶς οἱ ἄνθρωποι οὔτοι οἵτινες οὐδεμίαν μηχανὴν εἶχον εἰς τὴν διάθεσίν των, ὡς τοῦτο καταφαίνεται ἐκ τῶν ἱερογλυφικῶν εἰκόνων, κατάρθωσαν νὰ ὑψώσωσιν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ μνημείου τούτου, λίθους, τοσοῦτου βάρους ! Τοῦτο μένει ἀνεξήγητον.

Ἡ πρώτη ἐπίσκεψις ἡμῶν εἰς Καρνάκ ἐγένετο ἐν καιρῷ νυκτός, ὑπὸ τὸ γλυκὺ τῆς σελήνης φέγγος, ἢ ἐντύπωσις δὲ ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς αἰθούσης εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλητέρα ἐκείνης, ἢ ἠσθάνθημεν ἐπισκεφθέντες αὐτὴν ἐν καιρῷ ἡμέρας· τὸ δάσος τοῦτο τῶν στηλῶν ἐφαίνετο ἀπέραντον, ἢ δὲ ἐκ τῶν κολοσσιαίων τούτων παραστάδων πίπτουσα σκιὰ ἐπηύξανε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

Οἱ ἄραβες διατείνονται, ὅτι αἱ ἐκτενεῖς τοῦ Καρνάκ αἰθουσαι συχνάζονται ὑπὸ φαντασμάτων, ἐπαγρυπνούντων ἐπὶ τῶν κεκρυμμένων θησαυρῶν. «Πράγματι, ἐάν ποτε ἐρείπια ἐπεσκέφθησαν ὑπὸ πνευμάτων, εἶναι ταῦτα. Ποῦ ἄλλοι πραγματικῶς τὰ φαντάσματα, αἱ περιπλανώμεναι αὐταὶ ψυχαὶ θὰ εὑρίσκον οὐρανὸν μᾶλλον ἀστερόεντα, ἢ ἡμῶν δυνατωτέραν, ἢ σιγὴν βαθυτέραν; Ἐννοῶ κάλλιστα τοὺς Ἀραβας, οἵτινες ζητοῦσι πάντοτε τὰ θαυμάσια, ἐγκατέστησαν ἐν ταῖς αἰθούσαις ταύταις τὰ πνεύματα ὧν ἄρχει ὁ Ἑβραῖος καὶ τὰ ὁποῖα ὁ Σολιμάν-Βεν-Δαούτ ὑποτάξας προσέδεσεν εἰς τὸν θρόνον του. Εἶδον ἐν τῇ εὐρείᾳ ταύτῃ αἰθούσῃ Κοῦρδόν τινα, ἄγριον, γεννηθέντα εἰς τὰ ὄρη τοῦ Διαβερκίρ, πίπτοντα κατὰ γῆς καὶ παίοντα τὸ στήθος, ἐκβάλλοντα δὲ τρομακτικὰς φωνὰς καὶ λέγοντα «Οὐχί! Δὲν ἀνύψωσαν οἱ ἄνθρωποι οὔτε οἱ γίγαντες τὰς στήλας ταύτας, ἀλλὰ τὰ πνεύματα!» (Maxime du Camp le Nil.)

Οἱ τοῖχοι τῶν ναῶν καὶ τῶν ἀνακτόρων τοῦ Καρνάκ εἰσὶν ἐπικεκαλυμμένοι ὑπὸ εἰκόνων ἱερογλυφικῶν παριστανουσῶν τὰ μεγάλα ἔργα τοῦ Σέτιδος, Ἀμενόφιδος καὶ Ραμφῆ. Παριστῶσιν ἅφ' ἑνὸς τὰς γίγαντας, ἃς ἤσαν οἱ γίγαντες οὗτοι βασιλεῖς ἐν Αἰθιοπία κατὰ τῆς αἰσχρᾶς φυλῆς τοῦ Κούτχ κατὰ τῶν λαῶν τῆς Συρίας, τῆς Μεσοποταμίας, Ἀραβίας καὶ κατὰ τῶν Σκυθῶν τοῦ Βορρᾶ καὶ ἅφ' ἑτέρου τοὺς θριάμβους τῶν Φαραῶ ἐπιστρεφόντων ἐκ τῶν πολεμικῶν αὐτῶν ἐκδρομῶν. Ἄπαντα ἡ ἱστορία τῶν Θηβαϊκῶν δυναστειῶν εἶναι γεγραμμένη ἐπὶ σελίδων γρανίτου.

Ὅποιαν βεβλιώως λαμπρότητα θὰ παρίστανον αἱ Θῆβαι, ὅποτε οἱ βασιλεῖς ἐπανακάμπτοντες ἐκ τῶν πολέμων εἰσῆρχοντο ἐν θριάμβῳ

εἰς τὴν λαμπρὰν τῶν πόλιν. Οἱ ἱερογλυφικοὶ πίνακες δίδουσιν ἡμῖν ἀμυδρὰν ἰδέαν τῆς βασιλικῆς συνοδείας ἐπανερχομένης μετὰ λαμπρότητος καὶ ὀδευούσης ἀνὰ μέσον τῶν παραπλευρῶς τῆς ὁδοῦ τεθειμένων Σφιγγῶν, ὅπως δοξολογήσῃ καὶ ἐκπληρώσῃ τὰς ἱεράς διατυπώσεις πρὸς τὸν Ἀμμῶν-Ρά. Ἰδατε τοὺς αἰχμαλώτους τῶν φυλῶν τῆς Ἀσίας καὶ Αἰθιοπίας τὰς χεῖρας δεδεμένας ὀπισθεν ἔχοντας καὶ βαδίζοντας ἐν πενθηρᾷ ἀπελπεσίᾳ! Τὰς ἱερατικὰς τάξεις ἀντιπροσωπευόμενας ὑπὸ πληθύος ἱερέων, τὰς κεφαλὰς ἐξυρισμένας ἔχοντας καὶ φέροντας θυμίαμα καὶ δῶρα πρὸς τοὺς θεοὺς. Τὰ παιδία τῆς πόλεως ψάλλοντα ἐπαίνοισι τῶν νικητῶν βασιλέων, τοὺς στρατιώτας φέροντας ἐπ' ὤμων τὰ λάφυρα τῶν ἠττηθέντων ἐχθρῶν τέλος τὸν στρατὸν ὀλόκληρον, ὃν ἀκολουθεῖ ὁ βασιλεὺς ὄρθιος ἐπὶ τοῦ ἄρματός του κρατῶν δεδεμένους τοὺς ἠττημένους πρίγκιπας καὶ προκαλῶν διὰ τοῦ βλοσυροῦ βλέμματός του τοὺς κατεπτοημένους ἐχθρούς.

Ἡ πολυτελεστάτη αὕτη πομπὴ διερχομένη ἔμπροσθεν τοῦ ἀθρόου λαοῦ, ὁποῖαν ἄρα γε ἐντύπωσιν ἐνεποιεῖ αὐτῷ! Οἱ δὲ θρίαμβοι οὗτοι ἀνηνεοῦντο συχνάκις ἐπὶ τῆς 18ης καὶ 19ης δυναστείας.

Οἱ Αἰγύπτιοι εὐρίσκοντο ἀδιακόπως εἰς πολέμους ὅτε μὲν κατὰ τῆς Ἀβυσσινίας καὶ Λιβύης ὅτε δὲ κατὰ τῆς Συρίας, πάντοτε δὲ ἀνεφαίνοντο νικηταί. Καθημερινῶς εἰδήσεις εὐχάριστοι ἐκ τῶν πολέμων ἐφθانون εἰς Θήβας, σήμερον ἠγγέλλετο ἢ ἦν τὰ τῶν μαύρων τῆς Ἀβυσσινίας, τὴν ἐπαύριον ἢ καταστροφή τῆς Λιβύης, αἱ δὲ ὁδοὶ ἐπληροῦντο λαφύρων. Πέντε ὅλοι αἰῶνες διαρκῶν πολέμων μόλις ἴσχυσαν πρὸς καταπράυνσιν τοῦ πολεμικοῦ τῶν Αἰγυπτίων χαρακτήρος.

Ἡ μόνη λατρευομένη θεότης ἐν Θήβαις ἦτο ὁ Ἀμμῶν Ρά, ἦτοι ὁ θεὸς ὁ τὴν πρώτην θέσιν κατέχων ἐν τῇ θεῇ ἱεραρχίᾳ τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου, ὁ βασιλεὺς τῶν θεῶν, ποιητὴς τοῦ παντός, ὅστις ἐξεθρόνισε τὸν τότε ἐν Μέμφιδι τιμώμενον Φθᾶχ. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ὑψηλῆς ταύτης θεότητος, ἢ γόνιμος φαντασία τῶν ἱερέων ἐφεῦρε πληθὺν δευτερευουσῶν θεοτήτων,

αἵτινες εἰκονίζονται ἐπὶ τῶν ἱερογλυφικῶν πινάκων οἵτινες ἐπικαλύπτουσι, τοὺς τοίχους τῶν ναῶν καὶ τῶν Ἀνακτόρων. Οἱ θεοὶ ἀπαρτίζουσιν ἀληθῆ λεγεῶνα, παρίστανται ὑπὸ τὰς ἀπαισιοτάτας μορφάς. Ἐκ τούτου ὁμῶς δὲν πρέπει νὰ νομίσωμεν, ὅτι ἡ αἰγυπτιακὴ θρησκεία ἦτο πολυθεῖσμός· καὶ ὅτι ὅλαι αἱ θεότητες ἦσαν διάφοροι ἢ μία τῆς ἄλλης. Ἐξ ἐναντίας ἡ θρησκεία τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου κατ' οὐσίαν ἦτον εἶδος μονοθεϊσμοῦ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ν ο ὕ ἢ Ἀμμῶν-Ρά ποιητοῦ τοῦ παντός, ὅστις ἐγένετο ὁ ἴδιος· τὰς ὑποδεστέρας θεότητας ἐξαρτωμένας ὑπὸ τῆς δυνάμεώς του. Εἶναι κατ' ἀρχὴν, μία τριάς· ἀναλογοῦσα πῶς πρὸς τὴν χριστιανικὴν τριάδα, διότι συλλαμβάνει καὶ τίκει ἕνα ἄλλον ἑαυτὸν καὶ εἶναι συγχρόνως πατήρ, μήτηρ, καὶ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Ὁ τρίτος πλὴν εἰς καὶ μόνος θεὸς ἔχει ὅλας τὰς ιδιότητας τοῦ θεοῦ, τὸ ἄπειρον, τὴν αἰωνιότητα, τὴν ἀνεξαρτησίαν τὴν πανίσχυρον βούλησιν καὶ τὴν ἀπειρον ἀσθένειαν. Καθεὶς τῶν ὑποδεστέρων τούτων θεῶν, θεωρεῖται ὁμοούσιος τῷ ἐνὶ θεῷ, καὶ δύναται νὰ σχηματίσῃ πρόσωπον νέον ἐξ οὗ ἐκπορεύονται συνεκδοχικῶς καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου, ἄλλοι ὑποδεέστεροι θεοί. Ἀπὸ τριάδος εἰς τριάδα, ἀπὸ προσωποποιήσεως εἰς προσωποποίησιν, σχηματίζεται ὁ ἀπίστευτος οὗτος ἀριθμὸς τῶν θεοτήτων ὑπὸ μορφῇ δυσειδεστάτην καὶ ἀπαίσιον. Οἱ ἱερεῖς ἐφεῦρον τὸν τρόπον τούτον τοῦ κατασκευάζειν θεοὺς, τὸ μὲν ἵνα κερδοσκοπῶσιν, τὸ δὲ ἵνα κατορθώσωσι νὰ διαστρέψωσι τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχικῆς θρησκείας ἢ θάσις ἦτο ἢ ὑπαρξίς ἐνὸς θεοῦ, κυρίου τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς.

ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΠΕΡΙ ΤΡΙΧΙΝΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΧΙΝΙΑΣΕΩΣ.

Ἡ μαστιχοῦσα τοὺς λαοὺς τῆς Ἀμερικῆς νόσος αὐτῆ, ἢ περιέρχεται ἅμα δὲ καὶ φοβερὰ, ἀνεκαλύφθη μόλις πρὸ τινῶν ἐτῶν. Προέρχεται δὲ ἐκ τῆς εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα εἰσαγωγῆς μικροῦ τινος σκώληκος μόλις ὄρατοῦ ἢ καὶ ἀοράτου, τῆς τριχίνου, εὐρισκόμενου ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆτι καὶ τῇ σαρκὶ τοῦ

ὑπὸ λίπρα· προσβεβλημένου χοίρου, τοῦ λαγωῦ καὶ τοῦ μύου. Οἱ τρώγοντες τὸ μεμιασμένον ὑπὸ τῶν παρασίτων τούτων κρέας εἰσάγουσιν εἰς τὸν ὄργανισμόν αὐτῶν τὸν σκώληκα τούτον, ὅστις μετ' ὀλίγον διαπερᾷ τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἔντερα, ἀναπτύσσεται, πολλαπλασιάζεται καὶ διαδίδεται εἰς ὅλον τὸ σῶμα, προσβάλλει καὶ καταβιβρώσκει τοὺς μῦς μετὰ τοσαύτης λύσσης ὅστε ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκει πολλάκις ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν ταλαιπωρούμενος ὑπὸ μυρίων πόνων καὶ κατατρωγόμενος ὑπὸ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ἀπροσβλήτου τούτου ἐχθροῦ.

Οἱ ἀπὸ τῆς χρήσεως τοῦ χοιρείου κρέατος κίνδυνοι ἦσαν γνωστοὶ τοῖς ἀρχαίοις. Ὁ Μωῦσῆς, ὁ Μωάμεθ καὶ ὁ Βούδας, ὡς πρὸς τοῦτο τοῦλάχιστον, ἐκήρυξαν δημοθυμαδῶν τὸν χοῖρον ζῶον ἀκάθαρτον καὶ ἀπηγόρευσαν τὴν χρῆσιν τοῦ χοιρείου κρέατος τοῖς ἐν Ἀνατολῇ ἔθνεσιν, ἐνεκα τῶν ἀπ' αὐτοῦ παραγομένων ἀσθενειῶν.

Οἱ κάτοικοι τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν φρονοῦσιν, ὅτι τὸ χοίρειον κρέας γεννᾷ τὴν λέπραν. Ἡ ταινία γεννᾷται ἀπὸ τῆς χρήσεως τοῦ χοιρείου κρέατος. Οἱ Ἀβυσσινοὶ ὑπόκεινται τοσοῦτον εἰς τὴν ἀσθενεῖαν ταύτην ὅστε νομίζουσιν ἑαυτοὺς ἀσθενεῖς, ὅταν δὲν αἰσθάνονται κορκορυγοῦσαν τὴν ταινίαν ἐν τῷ στόμαχῳ αὐτῶν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ταινία αὐξάνει τὴν ὀρεξίν οἱ Ἀβυσσινοὶ νομίζουσιν αὐτὴν ὑγιειντάτην· διὸ καὶ σπανίως μεταχειρίζονται τὸ παρ' αὐτοῖς φυόμενον ἰδιάζον φυτὸν Κούτσου ὅπερ ἔχει τὴν ιδιότητα τοῦ θανατόναι αὐτήν.

Οἱ ἐν ταῖς ἀρχαίαις γερμανικαῖς ἱατροδικαστικαῖς πραγματείαις ἀναφερόμενοι πολλάκις ὑπὸ χοιρείου κρέατος θάνατοι, ἀποδοτέοι εἰς τὰς τριχίνας, αἵτινες τότε ἦσαν ἄγνωστοι τοῖς ἱατροῖς, οἵτινες ἀποδίδοντες τὸν θάνατον εἰς ἄγνωστόν τι δηλητήριον ἐμφωλεῦον ἐν τῷ χοιρείῳ κρέατι, ὠνόμαζον αὐτὸ δηλητήριον τοῦ χοίρου.

Ἡ τριχὴν εἶναι σκώληξ μικροσκοπικὸς ἢ τοῦλάχιστον δυσόρατος ἔχων μόλις διάμετρον λεπτῆς τριχὸς καὶ μήκος περὶ τὰ δύο χιλιοστόμετρα. Ἐγνώσθη δὲ πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν.

Ἐν ἔτει 1832 ἀνατόμος τις Ἀγγλος Hilton ἐνεργῶν τὴν αὐτοψίαν γέροντός τινος ἀποθανόντος ἐν Νοσοκομείῳ, ἀνεκάλυψεν ἐν τοῖς μύσιν αὐτοῦ μέγαν σωρὸν λευκῶν σωματίων, ἅτινα ἐξετάτας, εὔρεν ὅτι ἀπετελοῦντο ὑπὸ μεμβρανῶδων κύστεων περιεχοῦσῶν μικροσκοπικοῦ παρασίτου· σκώληκος.

Μετὰ τρεῖς ἔτη ὁ φυσιολόγος ἄγγλος Ριχάρδος Μόβεν ἐξέδωκε πραγματεῖαν περιγράφουσαν ἐντελέστερον τὴν κύστιν καὶ τὸν μικρὸν σκώληκα. Καὶ ἐ-

πειδή ὁ μικρὸς αὐτὸς σκώληξ περιτυλίσσεται συνήθως ἐλικοειδῶς ἐν τῷ κέντρῳ τῆς κύστεως, ὁ Ὄβεν ὠνόμασεν αὐτὸν *τριχίνα ἐλικτήν* ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς λέξεως θρίξ.

Πρῶτος ὁμοῦς ὁ περίφημος γερμανὸς παθολόγος *Wirchow* ἠρεσύνησεν ἀκριβέστερον τὰ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ σκώληκος τούτου, καὶ τὸν τρόπον δι' οὗ ἀναπτύσσεται καὶ μεταμορφοῦται ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι, καὶ ἰδοὺ τί ἀνεκάλυψεν.

Ἡ τριχίν γεννᾶται, ζῆ καὶ πληθύνεται τὸ πρῶτον ἐν τοῖς ἐντέροις τῶν χοίρων, τῶν λαγῶν καὶ τῶν μυῶν, οἵτινες πιθανώτατα μεταδίδουσιν αὐτὰς εἰς τοὺς χοίρους· διότι οὗτοι ἐξερχόμενοι εἰς νομὴν τρέφονται συνήθως ἀπὸ θνησιμαῖα, ἀπὸ μῦς, γαλαῖς καὶ ἀκαθοχοίρους, ἅτινα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι πλήρη τριχίνων. Ἄγνοεῖται δὲ παντάπασιν πόθεν καὶ πῶς οἱ σκώληκες οὗτοι εἰσέρχονται εἰς τὰ σώματα τῶν ζώων τούτων. Πιθανώτατα ὡς ἐκ τῆς τροφῆς ἐξέκκοπρῶσεν χοίρων ἢ ἀνθρώπων πασχόντων τριχίνωσιν. Αἱ νεογέννητοι τριχίνες ὁμοιάζουσι πρὸς σκώληκας. Ὁ ἄνθρωπος ὁ φαγὼν χοίριον κρέας πάσχωσιν ἀπὸ τριχίνωσιν, κινδυνεύει μέγιστον κίνδυνον· διότι αἱ τριχίνες σπεύδουσι νὰ ἐξέλθουν τοῦ στομάχου καὶ διατρυπῶσιν τὰς μεμβράνας αὐτοῦ καὶ τὰ ἔντερα εἰσδύουσιν εἰς τὰς φλέβας καὶ οὕτω συμπαράσφύρονται ὑπὸ τοῦ κυκλοφοροῦντος αἵματος. Ἀπὸ τῶν φλεβῶν μεταφέρονται μετὰ τοῦ φλεβικοῦ αἵματος εἰς τὴν καρδίαν· ἐντεῦθεν ἐκσφενδονίζονται μετὰ τοῦ ἀρτηριακοῦ αἵματος διὰ τῶν ἀρτηριῶν μέχρι τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων τὰ ὅποια διατρυπῶσι μεταβαίνουσαι εἰς τοὺς μῦς, οἵτινες εἰσὶν ἢ κατ' ἐξοχὴν προσφιλεῖς καὶ φυσικὴ διαμονὴ τῶν τριχίνων καὶ ἐνθα τρέφονται ἐκ τοῦ κρέατος τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἀρχίζει ἤδη νὰ αἰσθάνηται τὰ πρῶτα συμπτώματα τοῦ πάθους, πόνους καὶ ἐρεθισμοὺς εἰς ὅλα αὐτοῦ τὰ μέλη.

Ἀφοῦ ἀναπτυχθῶσιν ἀπὸ τῆς τροφῆς ταύτης ἀρχίζουν νὰ ἐλίσσωσι περὶ ἑαυτὰς, νὰ περικαλύπτονται διὰ μεμβρανῶδους ἰστοῦ, ἢ κύστεως καὶ περιμένουσι κατάλληλον περίστασιν ὅπως μετενεχθῶσιν εἰς τὰ ἔντερα, ἐνθα ἀναγκάζονται νὰ ἐπανέλθωσι πρὸς ἐντελεστέραν ἀνάπτυξιν, ἐγκυμόνησιν καὶ ἀναγέννησιν. Ἀλλὰ πῶς δύναται ὁ ἐν τῇ κύστῃ ἐκείνῃ περιεκλεισμένος σκώληξ νὰ ἐπανεέλθῃ πάλιν εἰς τὸν στόμαχον τοῦ ζώου ἢ τοῦ ἀνθρώπου ἐντὸς τῶν μυῶν τῶν ὁποίου εὑρίσκεται κεκλεισμένος; τοῦτο συμβαίνει ὅσκις ὁ ἄνθρωπος ἢ τὸ ζῶον φάγῃ σάρκα ἐμπεριέχουσαν τοιαύτας κύστες. Οἱ σκώληκες φθάνοντες εἰς τὸν στόμαχον διασχίζουσι τὴν κύστιν ἐντὸς τῆς ὀ-

πίας ἦσαν κεκλεισμένοι, ἐξέρχονται εἰς τὸν στόμαχον ἢ τὰ ἔντερα, αὐξάνουσι, τεκνοποιοῦσι καὶ γεννῶσι νέας γενεάς. Τοιοῦτος εἶναι ὁ περίεργος κύκλος τῶν ὁποίων διατρέχουν οἱ παράσιτοι οὗτοι.

Αἱ τριχίνες δὲν παρασιτοῦσιν εἰς ὅλα τὰ ζῶα. Μόνος δὲ ὁ χοῖρος, ὁ μῦς, ὁ λαγῶς καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ τρέφόμενος ἰδίως μὲ ὠμὸν χοίριον κρέας, καὶ ἐν τῇ βορείῳ Γερμανίᾳ ὑπόκεινται εἰς τὸ πάθος τοῦτο. Καὶ ἐνόσφ μὲν εὑρίσκονται αἱ τριχίνες ἐντὸς τῶν ἐντέρων οὐδεμίαν ἐπιφέρουσι βλάβην· ὅταν ὁμοῦς εἰσδύσωσιν εἰς τὰς ἴνας τῶν μυῶν ἢ τοῦ κρέατος, διατρυπῶσι καὶ καταβροχθίζουσιν αὐτὰ προξενούσαι πόνους ἀφορήτους, ἀϋπνίαν, ἀγωνίαν καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ φρικώδη συμπτώματα τῆς τριχινίσεως.

Τὰ συμπτώματα ταῦτα πολλάκις διαφέρουν. Ἐν ἀρχῇ ὁ προσβληθεὶς πάσχει δυσπεψίαν, γαστρικὸν ἐρεθισμόν καὶ σφοδρὰς δυσεντερίας· ὕστερον πόνους τῶν μυῶν, ἀδυναμίαν καθολικὴν, ἀτονίαν καὶ εὐαισθησίαν τοῦ συστήματος τῶν μυῶν. Ἐνίοτε ἀναπτύσσονται πυρετώδη συμπτώματα παρεμφερῆ πρὸς τὰ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ. Σηνήθως ἡ τριχίνωσις χαρακτηρίζεται διὰ τινος οἰδήματος τοῦ προσώπου, τῶν βλεφάρων, ἐξοιδήσεως τῆς γλώσσης καὶ ἀφθῶν ἰδρώτων.

Ἡ ἀσθένεια εἶναι ἐνίοτε ὀξεῖα καὶ ὁ θάνατος ἐπιέρχεται ἐντελῶς τὴν τετάρτην ἢ πέμπτην ἡμέραν. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁμοῦς εἶναι χρονία, καὶ ὁ ἀσθενὴς ὑποκύπτει εἰς εἶδος βραδείας φθίσεως, συνοδευομένην ὑπὸ μεγίστης ἀτονίας, ἰσχνότητος καὶ φρικτῶν ἀδιαλείπτων πόνων μέχρι θανάτου. Ἐν τῇ αὐτοψίᾳ τὸ σῶμα εὑρίσκεται διατετρυπημένον ὑπὸ ἑκατομμυρίων σκωλήκων.

Ὁ ἔμπειρος ἰατρὸς δύναται νὰ διακρίνῃ τὴν τριχίνωσιν ἀπὸ τῆς νευρικῆς ἢ ρευματικῆς γαστρίτιδος. Ἡ διάγνωσις καθίσταται ἀσφαλῆς μόνον ὅταν ἀνακαλύψῃ τὸν σκώληκα εἴτε ἐν τῇ τροφῇ εἴτε ἐν τοῖς μυσὶ τοῦ ἀσθενοῦς, ὅπερ καὶ ἀσφαλέστερον. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀνάγκη ν' ἀποκόψῃ ὁ ἰατρὸς τεμάχιον κρέατος τοῦ ζῶντος ἀσθενοῦς, ὅπερ δὲν κατορθοῦται ἀπὸνως.

Κατὰ δυστυχίαν δὲν δύναμεθα νὰ γνωρίσωμεν πότε ὁ χοῖρος εἶναι προσβεβλημένος ὑπὸ τριχίνων, πρὶν ἢ ἐξετάσωμεν τὴν σάρκα αὐτοῦ μὲ τὸ μικροσκόπιον.

Εὐθύς μετὰ τὴν κατάποσιν τῶν τριχίνων ἐπιέρχεται σφοδρὸς διάρροια ἢ ἐμετὸς ἀποδιώκων αὐτὰς τοῦ σώματος. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁμοῦς ἐπιφέρουν δυσκοιλίτητα καὶ τότε αἱ τριχίνες πληθύνονται μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Ἐκάστη τριχίν δύναται νὰ γεννήσῃ 200, 400, ἢ καὶ 1000 ἔμβρυα καὶ ἀπ'

ΑΙ ΕΚ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΕΡΨΕΙΣ.

Γ'.

Η ΥΠΟΧΕΙΡΙΟΣ ἢ ΚΑΤΑΠΙΕΖΟΜΕΝΗ ΦΥΣΙΣ.

§ 1. Ἡ καλλονὴ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀπὸ τοῦ Φίλωνος, ὅστις ὀλίγα ἔτη πρὸ Χριστοῦ ἤκμασε, τὸ τῆς διανοίας κέντρον τῆς βαρύτητος τρέπεται πρὸς τὸ ὑπερφυσικόν. Φοίκῃ ἐπὶ τῇ ὕλῃ καταλαμβάνει τὸν ἄνθρωπον· πάντες τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς ἐπιδιώκουσι· τρόμος μὴ ἡ ἀσθενὴς σὰρξ ἐπαναφέρῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀτέλειαν, τὸ σκότος, τὸν πειρασμόν· ἤτοι τὴν φύσιν. Ξίφει καὶ πυρὶ μαίνονται πανταχοῦ κατὰ τῶν νεῶν, τῶν ἱερῶν πηγῶν, ἁλσῶν, σπηλαίων κ. λ. δι' ὧν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἢ τοῦ θείου λατρεία εἶχε συνφανθῆ μετὰ τῆς λατρείας τῆς παγχοσμίου καλλονῆς.

Ὁ τρόμος παρήγαγε τὸν ἀσκητισμὸν καὶ ἀπόφθετο ἢ ἐπὶ τὸν θυμὸν εὐεργετικὴ ἐπενέργεια τοῦ κατὰ φύσιν βίου. Καὶ αὐταὶ αἱ ἐκ τῆς διαδοχῆς τῶν ἐποχῶν καὶ ὥρων τοῦ ἔτους διεγειρόμεναι ψυχικαὶ διαθέσεις, ἃς ἡ ὀργαιότης διὰ τερψιθῶν ἐορτῶν καὶ πανηγύρεων ἐξεδήλου, ἀπέβαλον τὸ ἰδιάζον ἐκεῖνο πάθος τὸ ἀναρρίπιζόμενον ὑπὸ τοῦ κάλλους καὶ τῆς κανονικῆς ἀρμονίας τῶν φυσικῶν μεταβολῶν.

Προϊόντος τοῦ χρόνου, ὁ πρὸς τὴν φύσιν τρόμος μὴ ἀρκοῦμενος τῇ τῶν πνευματικῶν προσόντων ἀρνήσει ἀποδίδει αὐτῇ προσόντα ἀντιδραστικῆς πρὸς τὸ πνεῦμα δυνάμει, προσόντα πνεύματος πονηροῦ ἀναπτύσσοντος τὰ φυσικὰ ταῦτα θέλητρα ὡς δέλεαρ ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ τευχθὲν κατὰ τῆς σωτηρίας τῶν ἀγαθῶν.

Ὁὐκ ὀλίγον συνετέλεσε πρὸς τοῦτο καὶ τὸ ὑπότινων αἰρέσεων κακῶς ἐνοηθὲν πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ· καὶ τοι οὐδαμοῦ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ εὑρίσκομεν τι δικαιοῦν τὴν κατὰ τῆς φύσεως ἀποστροφὴν ταύτην, ἢ μετ' ἐπιστασίας μάλιστα ἀνάγνωσις αὐτοῦ πείθει ἡμᾶς περὶ τοῦ ἐναντίου. Πῆς ὁ τοῦ Χριστοῦ βίος καὶ δίαιτα συνοδεύεται ὑπὸ θελκτικῶν φυσικῶν εἰκόνων, αἵτινες πληροῦσι γλυκυθυμίας καὶ αὐτὸν τὸν πίστεως στερούμενον. Ἡ εἰς Αἴγυπτον καταφυγὴ, ἢ εἰς Γαλιλαίαν ἐπάνοδος, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ διαμονὴ ἵνα βαπτισθῇ ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου, αἱ πρὸς ἐκλογὴν τῶν Ἀποστόλων αὐτοῦ περιοδεῖται εἰσὶ πλῆρεις θελητῶν καὶ κάλλους. Εὑρίσκει τοὺς δύο ἀδελφοὺς Σίμωνα (τὸν καὶ Πέτρον) καὶ Ἀνδρέαν ῥίπτοντας τὰ δίχτυα αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς ἀκολοθεῖτε μοι, ἐγὼ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. » Τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου Ἰακώβον καὶ

αὐτῶν ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν ἀναπτύσσονται ἀπειράριθμα ἑκατομμύρια.

Ὁ ἐν Δρέσδῃ ἰατρὸς *Zunker* παρατήρησε πρῶτος κατὰ 10βρίον τοῦ 1859 ἐπιδημίαν τριχινώσεως, ἣ τις διεδόθη εἰς πόλιν ὑπὸ σφαγέντος χοίρου.

Ἐν ἔτει 1863 Ἀμβουργικὸν πλοῖον ἐρχόμενον ἐκ Βαλπαραισίου ἔφερε χοῖρον χρησιμεύσαντα εἰς τροφήν 30 ἀνθρώπων προσβληθέντος ὑπὸ τριχινώσεως.

Κατὰ τινὰ ἐπιδημίαν ἐν Μαγδεμβούργῳ (1858 — 1862) ἀπέθανον ὑπὲρ τοῦς 500.

Ὅλα τὰ κατὰ τῆς ἀσθενείας ταύτης δοκιμασθέντα φάρμακα ἀπέβησαν μάταια. Ἡ βεζίνη, τὸ ὑπὸ τοῦ καθογητοῦ *Φρειδράιχ* διαφημισθὲν πικρονιτρικὸν κάλι, ἀπεδείχθη ἐπίσης ἀνωφελές.

Ὁ *Wirchow* πρὸς ἀποφυγὴν τῆς νόσου ταύτης συμβουλεύει ταῦτα.

α.) Νὰ ἐπιτηρῶμεν τὴν τροφήν τῶν χοίρων οἵτινες δὲν πρέπει νὰ τρώωσι ζωϊκὰς ὕλας καὶ μάλιστα μῦς οἵτινες, ἴσως εἶναι οἱ προταίτιοι τῆς τριχινώσεως.

β.) Νὰ ἐπιβλέπωμεν μετὰ προσοχῆς τὰ χοίρεια κρέατα καὶ εἰ δυνατόν νὰ τὰ παρατηρῶμεν διὰ μικροσκοπίου.

γ.) Νὰ βράζωμεν μετ' ἐπιμονῆς πᾶν εἶδος χοιρείου κρέατος.

Τὸ ἀσφαλέστερον ὁμοῦς πάντων εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τῶν ὠμῶν χοιρείων κρεάτων· ἀν δὲ γίνεται χρῆσις αὐτοῦ πρέπει νὰ ἦναι ὀπτὸν καὶ μάλιστα ἐπὶ πολλὰς ὥρας· διότι αἱ τριχίνες ὑποφέρουσι θερμοκρασίαν 50ο μὴ βλαπτόμεναι.

Κατὰ τῶν συμβουλῶν τούτων τοῦ ἰατροῦ *Wirchow* ἠγέρθησαν κατὰ τὸ 1866 πάντες οἱ ἀλαντοπῶλαι καὶ ἔμποροι χοίρων τοῦ Βερολίνου καὶ μεταξ' αὐτῶν καὶ κτηνίατρος τις ὅστις ἐπροσπάθησε νὰ ἀναιρέσῃ τὰ ἐπιχειρήματα καὶ τὰς ἀποδείξεις τῶν ἐναντίων, εἰπὼν εἰς ἐπίμετρον ἐν τινι συναθροίσει ὅτι ἦν ἔτοιμος νὰ καταβροχθίσῃ τεμάχιον κρέατος ἔχον τριχίνας. Ὁ καθηγητὴς *Wirchow* ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ τεμάχιου τοιοῦτον ὅπερ κατὰ τύχην ἔφερε πρὸς παρατηρήσεις καὶ προσέφερον αὐτῷ. Κατ' ἀρχὰς ὁ κτηνίατρος ἀντίστη, ἀλλὰ πιεζόμενος ὑπὸ τῶν συνηθισμένων ἢ ἀγκάσθη νὰ φάγῃ μὲν ἀλλὰ πάραυτα ἔδραμε καὶ ἔλαβεν ἐμετικὸν τὸ ὅποιον ἀν καὶ ἐνήργησε δὲν τὸν ἀπήλλαξε ὁμοῦς τῆς ἀσθενείας· διότι μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπέθανεν οἰκτρῶς.

Ἰωάννην εὐρίσκει μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἐν πλοίῳ
ρίπτοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν καὶ προσκαλεῖ αὐτούς . . .
Ἐορτάζει καὶ αὐτὸς εὐθύμως τὸ πάσχα μετὰ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας πλη-
ροὶ οἴνου τὰς ὑδρίας, ἵνα διαχύσῃ τὴν εὐθυμίαν ἐν
ταῖς ψυχαῖς τῶν ἐν τῷ γάμῳ εὐωχομένων. Ἐν τῷ
συννοεῖσθαι αὐτὸν, ἐν ταῖς ἀναχωρήσεσιν αὐτοῦ, ἐν
τῇ μέχρι θανάτου βαρυθυμίᾳ αὐτοῦ, συνοδεύεται πάν-
τοτε καὶ θελκτικῶς τινος χωρίου περιγραφῆ. «Ἐπι καὶ
πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἢ ἐκ τῆς σκέψεως σύντασις
τοῦ πνεύματος καὶ ἡ ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀταραξία πό-
σον ἑναρμόνιος ἐστὶ πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν ἐλαι-
ῶν στάσιν αὐτοῦ! Ἡ εἰκὼν αὕτη τῆς ἐν συννοίᾳ κα-
ταστάσεως ἐστὶν ἀδιάσπαστος τοῦ φυσικοῦ κρασπέδου
ἐν ᾧ αὕτη ἐστὶν ἐφημερομένη» διὰ τῆς ἐξωτερικῆς δὲ
ταύτης πλαστικότητος, καὶ παρ' αὐτῷ τῷ πιστεως
στερημένῳ, ἀνεξίτητος ἐμμένει ἐν τῇ διανοίᾳ ἢ ἰδέᾳ
τοῦ τελειοτάτου ἀνθρωπίνου προτύπου.

§. 2. Ὁ Μεσαιών.

Ἐπρεπε νὰ γραφῆ ἱστορία τις τῆς Φιλοσοφίας ἐπὶ
ἀρχῶν ὅλως ἀντιθέτων τῶν τοῦ Hegel δι´σχυριζο-
μένου ὅτι ἡ κίνησις συνεπάγεται πάντοτε τὴν πρόο-
δον ὅτι αἱ ἀλλεπάλληλοι κρίσεις καὶ ἀνατροπαί, αἱ
πρὸς τὰς ἐκάστοτε γενεὰς ἀπεριγράπτων δειῶν καὶ
καταστροφῶν παραίτιοι ὅτι οἱ σταθμοὶ οὗτοι καὶ τὰ
προσκόμματα ταῦτα τῆς προόδου ἐν οὐδενὶ λογίζον-
ται ἀπ' ἐναντί ὑποθετικῆς τινος προσεγγίσεως πρὸς
ἄγνωστον τινα σκοπὸν. Οὕτως ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας,
ἐφ' ὅλον τὸν Μεσαιῶνα, βλέπομεν τὴν ἀνθρωπότητα
κινουμένην, ἴσως πλέον τοῦ δέοντος, καὶ ὅμως δικνε-
κῶς ἀποχωροῦσαν τῆς προόδου. Ἀφ' ἐνός ἢ ἐν τῇ Ἀ-
νατολῇ εἰς διαφόρους αἱρέσεις διαίρεσις τοῦ χριστιαν-
ισμοῦ καὶ ἄσχοποι πρὸς ἀλλήλας θεωρητικαὶ συζη-
τήσεις καὶ ἐριδες ἀφ' ἐτέρου ἢ πρὸς τὴν κοσμοκρατο-
ρίαν τάσις τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἱεραρχικὴ
καὶ θεοκρατικὴ αὐτῆς διοργάνωσις, τοσοῦτον κατέ-
πνιξαν τὸ ἀληθές τοῦ χριστιανισμοῦ πνεῦμα, ὥστε
πᾶν ἄλλο κατέστη ἢ ὁ τοῦ Χριστοῦ χριστιανισμός. Ἐξ
οὗ καὶ προήλθεν ἡ ἀπισθοδρομία αὕτη.

Πλεῖστοι τῶν χριστιανῶν ἐπίστυσον ἐν ἀρχῇ εἰς
τὴν ὅσον οὐπὼ ἐπάνοδον τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κρίνῃ ζῶν-
τας καὶ νεκρούς, καὶ ἐγκαθιδρύσῃ ἐπὶ τῆς γῆς τὴν
βασίλειαν αὐτοῦ. Προϊόντος τοῦ χρόνου, διαψευθεί-
σας τῆς ἐλπίδος ταύτης, εὐκόλον ἦν νὰ ἐνθρονισθῇ ἄλ-
λος τις ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ καὶ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ κόσμου
ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ τοιοῦτου,
ὁ τῆς Ῥώμης ἀρχιερεὺς ὤφειλε νὰ διαστρέψῃ τὸ πνεῦ-

μα τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανισμοῦ, καὶ εἰσαγάγῃ ἀντ'
αὐτοῦ θεοκρατικὴν τινα ἱεραρχίαν ὑπαγομένην εἰς τὴν
ἄμεσον αὐτοῦ διεύθυνσιν. Τὸ κυρίως ἐπιχείρημα αὐ-
τῶν ἦν «ὅτι μετὰ τὸν Χριστοῦ καὶ χριστιανῶν χορῆζει
μεσίτου τινός. » Οὕτως ἡ ἄμεσος πηγὴ ἐξ ἧς ὁ χρι-
στιανὸς ἤρθετο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἢ Βίβλος ἀπηγο-
ρευθῆ ὁ δὲ Θεοῦ λόγος διψῶν πιστὸς ἐποτιζετο ἐκ
διεφθορότων καὶ νενοθευμένων ναμάτων διὰ τοῦ στό-
ματος τῶν ὀργάνων τοῦ Πάπα. Ἐπιτευχθέντος τοῦ
σκοποῦ αὐτῶν, ἡ διάνοια ἐδεσμεύθη, σκοτός ἐκάλυψε
τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἀνήκεστος δεσποτισμὸς καὶ κα-
ταπίεσις ἐπεβλήθη εἰς τοὺς λαούς.

Οὐδεμία ἴσως ἐν τῇ ἱστορίᾳ θρησκεία ἐμίληθη διὰ
τοιούτων ὁμοτήτων, ὅσον αὕτη. Πᾶσα κατὰ τῶν δο-
γμάτων καὶ θεσπισμάτων τῆς ἐξουσίας ταύτης ἀντίρ-
ρησις ἐθεωρεῖτο ὡς ἄμεσος πρὸς τὸν Θεὸν ὕβρις, καὶ ἐ-
τιμωρεῖτο ὑπὸ τῶν ἀνηλεῶν καὶ αἰμοδιψῶν ἱεροδικασ-
τῶν. Οὐδεμία ἴσως ἀνθρωπίνῃ διάνοια ἢ τυραννία ἐ-
πενόησε τοιαῦτα βασανιστήρια, οἳ οἱ ἅγιοι οὗτοι
ποιμῆνες λαῶν, ἐν ὀνόματι τοῦ τὴν θεῖαν ἀγάπην καὶ
τὸ ἄπειρον ἔλεος διδάξαντος.

Μετ' ἀλλεπαλλήλους ἀνεπιτυχεῖς καὶ ὁμότατα τι-
μωρηθείσας ἀποπειράς κατὰ τοῦ καταχθόνιου τούτου
συστήματος, διεβράγησαν τέλος οἱ ἀδαμάντινοι αὐ-
τοῦ δεσμοὶ ὑπὸ τῆς θρησκευτικῆς Μεταρρύθμισσεως, ὥ-
στε μέγα τούλάχιστον μέρος τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν
ἀπηλλάγη τοῦ παπικοῦ ζυγοῦ· καίτοι οἱ πλείονες αὐ-
τῶν ἔμειναν ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἡ ἱεραρχικὴ ἐξουσία ἐντο-
νώτερον συνεκεντρώθη ἐν Ῥώμῃ. Ἡ Μεταρρύθμισις κα-
τήρησε τὴν μετοξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἀντιπροσω-
πείαν, καὶ ἀνεγνώρισε τὴν ἀρχὴν τῆς κατ' εὐθείαν ἐπε-
νεργείας τῆς θεῖας χάριτος ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν.

§. 3. Αἱ πρὸς μεταρρύθμισιν ἀπόπειραι
ἐν μεσαιῶνι.

Καίτοι μεγίστου λόγου ἀξία ἐστὶν ἡ ἐπὶ τῆς παγ-
κοσμίου ἱστορίας ἐπίδρασις τῆς Μεταρρύθμισσεως,
πράγματι ὅμως ἔμεινεν ἄγονος ὡς πρὸς τὸ μέγα πρό-
βλημα τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῶν ἐγκο-
σμίων πραγμάτων, καθὸ ἀρχὴ ἐποχῶν νέας ἀναπτύ-
ξεως, ὄφειλεν αὕτη εἶναι ἡ ἐπιτέλεσις πασῶν τῶν
προηγούμενων ἀποπειρῶν πρὸς ἄρσιν τῆς ῥήξεως τῆς
μεταξὺ Οὐρανοῦ καὶ Γῆς, πνεύματος καὶ φύσεως. Ὁ
ἐκδηλωθεὶς τῆς Μεταρρύθμισσεως τελικὸς σκοπὸς ἦν ἡ
ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας ἐρέυνης ἢ ἀρχὴ δὲ αὕτη σκοπεῖ,
ἐκ τῆς ἐν τῷ Οὐρανῷ ἀπομονώσεως νὰ ἐγκαταστήσῃ
τὸ πνεῦμα ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα εἰσδύσῃ ἐν τῇ καλύβῃ
τοῦ λαοῦ, καὶ διὰ τῆς ζωογόνου αὐτοῦ ἐπιδράσεως

παρασκευασθῆ νέα τάξις πραγμάτων. Τ' οὐναντίον
αὕτη ἀπέφραξε τὴν ὁδὸν ταύτην διὰ νέου δογματι-
κοῦ συστήματος ὥστε πᾶσαι αἱ προηγούμεναι ἀπό-
πειραι πρὸς συμμέθεξιν τῆς φύσεως εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ
διανοητικὴν τελειοποίησιν τοῦ ἀνθρώπου, οὐ μόνον
δὲν ἐπετελέσθησαν, ἀλλὰ καὶ οὐδετερώθησαν. Ἡ ἀρ-
χὴ τῆς ἐλευθερίας ἐρέυνης, ὁ οὐσιώδης τῆς Μεταρρύ-
θμισσεως σκοπὸς, δὲν καθιερώθη ἐν τοῖς δόγμασιν,
ἀλλ' ἐκ τῆς κοινωνίας ἀπεπέμφθη εἰς τὴν σχολὴν. Καί-
τοι δὲ ἡ Μεταρρύθμισις ἐπαίρεται ἐπὶ τοῖς σοφοῖς
συγγράμμασιν, ἀπερ' ἐκ τοῦ κελεύσματος μὲν αὐτῆς
παρήχθησαν, οὐδόλως δ' αὐτῶν νὰ συμμεθεῖξῃ ἠθέλησε,
τὸν λαὸν ἀφῆκεν λειποσιτοῦντα ἐν δόγμασιν ἀνεπι-
τηδεῖσις πρὸς ἐλευθερίαν ἐρευνᾶν, λιμαγχῶντα δια-
νοητικοῦ ἄρτου.

Ἀνυσιμότερον τῆς Μεταρρύθμισσεως συνετέλεσαν αἱ
πρὸ αὐτῆς ἀπόπειραι, ὅπως ἀποδώσωσι τῇ φύσει τὰ
ὑπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱεραρχίας παραβιασθέντα δικαιώ-
ματα αὐτῆς. Ὁ ὑπὲρ τῆς φύσεως λοιπὸν πόλεμος ὤ-
φειλε νὰ λάβῃ χαρακτῆρα πολέμου κατὰ τῆς θεο-
κρατίας διότι ἐν τοῖς ὑπὸ τῶν παπῶν μεμηχανημέ-
νοις σχεδίοις ἡ ἐξουσία αὕτη προστίθετο τὴν τῆς δια-
νοίας δούλωσιν, τὴν καταπίεσιν παντὸς ἀναγομένου
εἰς τὴν ἐπιστήμην ἢ τὴν ἔρευναν τῆς φύσεως. Πρὸς
τοιούτων ὑπὲρ τῆς φύσεως ἀγῶνα καταλληλότεροι ἦ-
σαν οἱ ποιηταὶ καὶ ὄντως, αἰῶνας τινὰς πρὸ τῆς Με-
ταρρύθμισσεως δύο τοιοῦτοι ἀναφαίνονται ὡς κυοφόροι
αὐτῆς. Οἱ δύο οὗτοι οἱ τῆς ποιητικῆς καὶ πολιτικῆς
αὐτῶν ἀξίας ἐνεκα διαδραματίζοντες πρόσωπα ἡρώων
ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος εἰσὶ Wal-
ther von der Vogelweide καὶ Δάντης Ἀλιγιέρης.

Ὁ Walther von der Vogelweide, ὁ πατὴρ τῆς
λυρικῆς ποιήσεως ἐν Γερμανίᾳ ἐγεννήθη περὶ τὸ ἔτος
1165. Αἱ λυρικαὶ αὐτοῦ ποιήσεις τοσοῦτον δημῶδεις
κατέστησαν παρὰ τοῖς Γερμανοῖς, καὶ ἐπὶ τρεῖς περί-
που αἰῶνας πρὸ τῆς Μεταρρύθμισσεως τοσοῦτον ἐπὶ
τῶν πνευμάτων αὐτῶν ἐπενείργησαν, ὥστε δικαίως
δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι αὗται παρεσκεύασαν αὐτήν.
Σέβας πρὸς τὰ θεῖα, πατριωτισμὸν, ἔρωτα πρὸς τὴν
ἐλευθερίαν καὶ τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως ἀποπνέουσι τὰ
ἄσματα αὐτοῦ, ἐκδηλοῦσι δὲ πανταχοῦ ἀγανάκτησιν
ἐπὶ τῇ παραβιάσει καὶ κακώσει τῆς ἀνθρωπίνης καρ-
δίας, ἐν ἧ δὲ τῆς βίας προσπαθοῦσι νὰ ἐμβύσωσι τὴν
πίστιν. Στενάζει ἐπὶ τῇ παραβιάσει τῆς φύσεως λέγων
« Ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἡ φύσις αὕτη καθελώθη. » Μέ-
νεα πρὸ πάντων πνέει κατὰ τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας
τοῦ πάπα καὶ τῆς ἱεραρχίας. « Τὴν θρησκείαν, λέγει,
» τῆς ἀγάπης μετέβαλον εἰς καταχθόνιον σύστημα

» ἀσεβείας, σύστημα αἱματοχυσίας. » Ἄλλαχοῦ πάλιν
λέγει. « Ὁ ἥλιος ἀντέστρεψε τὸν δίσκον αὐτοῦ, ἢ ἀ-
» πιστία ἐξεκένωσε τὸν σπόρον αὐτῆς ἐν τῷ ἀγρῷ
» καὶ ἐν τοῖς φραγμοῖς αὐτοῦ. Ἄδελφός ψεύδεται πρὸς
» ἀδελφόν ὁ κλῆρος ἐν τῇ γλαίῳ αὐτοῦ φέρει τὴν
» ἀπάτην ἀντὶ νὰ ἐμπνέῃ τὴν ἰδέαν τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς
» καρδίαις τῶν ἀνθρώπων. Τὸ πρὸς τὴν δικαιοσύνην
» σέβας ἀπέπτῃ. »

Οὗτος ἀπέθανε τῷ 1230, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ αἰῶνι
μεγίστην τροπὴν παρατηροῦμεν ἐν τοῖς πνεύμασι τῶν
λαῶν. Πάντες καταλαμβάνονται ὑπὸ πυρεττώδους
καὶ ἐμπαθοῦς ἐπιθυμίας πρὸς τὴν καθαρὰν τοῦ Χρι-
στοῦ διδασκαλίαν καὶ ὀργῶσι ν' ἀντλήσωσιν ἀλήθει-
αν, ἠθικὴν καὶ ἐλευθερίαν ἐκ τῆς γνησίας τοῦ Θεοῦ
λόγου πηγῆς. Ἐντεῦθεν ἀρχονται αἱ πρῶται πρὸς με-
ταρρύθμισιν ἀπόπειραι καὶ προκύπτουσι διάφοροι αἱ-
ρέσεις. Καίτοι τοσοῦτον πολυάριθμοι αἱ αἱρέσεις αὐ-
ται καὶ ποικίλα τὰ δόγματα αὐτῶν, ὥστε οὐδεμία
ἱστορία ἠδυνήθη νὰ ἀπαριθμῆσῃ ἀκριβῶς τὰ ὀνόματα
αὐτῶν, πᾶσαι συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύ-
την ὅτι πρέπει ν' ἀπαλλαγῶσι τῆς ὑπὸ τοῦ κατα-
χθονίου τούτου ἱεραρχικοῦ συστήματος πρὸς φύσιν
καταπίεσεως.

§. 4. Δάντης Ἀλιγιέρης

Δαιμόνιος ἐν τούτοις ἀναφαίνεται ἀνὴρ, οὗτινος οὐδ'
ὁ μάλιστα ἐν τῷ ἱεραρχικῷ φανατισμῷ πεφυρμένος
δύναται ν' ἀρνηθῆ τὴν εὐσέβειαν καὶ τὸ ἀληθές χρι-
στιανικὸν πνεῦμα καὶ ὅμως ὅτε βίος καὶ τὰ ἔργα αὐ-
τοῦ σφοδρὸν κατὰ τοῦ παπισμοῦ πνεοῦσι πάθος, ἐπι-
θυμίαν δὲ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἐλευθερίαν καὶ ἁρμονίαν
τῆς φύσεως πρὸς τὸ πνεῦμα. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦν.

Δάντης Ἀλιγιέρης, γεννηθεὶς τῷ 1263 ἐν Φλωρεν-
τίᾳ ἐξ ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας, ἦτις ὡς πᾶσαι αἱ
τοιαῦται ἀνήκεν εἰς τὴν μερίδα τῶν Γουέλφων ἦτοι
τῶν ὀπαδῶν τοῦ πάπα. Ἐξ οἰκείας αἰρέσεως ὁ Δάντης
μετετάχθη εἰς τὴν μερίδα τῶν Γιβελλίνων καίτοι τότε
ἦ ἐκ μιᾶς φατρίας εἰς ἄλλην μετὰ ταῦτα οὐχὶ ὡς σήμε-
ρον εὐκόλως ἐξετελεῖτο, ἀλλὰ θυσιᾶ εὐγενείας, δικαιο-
μάτων καὶ πρόνομίων. Ἐτάχθη λοιπὸν ἐν τοῖς ἀπλοῖς
ἐν Φλωρεντίᾳ πολίταις, ἵνα ὑπηρετήσῃ τὰ συμφέρον-
τα τῆς Δημοκρατίας. Ἄλλὰ συνεπείᾳ προδοτικῆς ἐπι-
θέσεως καὶ λεηλασίας ὑποκινηθείσης ὑπὸ τοῦ πάπα
κατὰ τῆς Φλωρεντίας, ἐξωρίσθη ὁ Δάντης διὰ παντὸς
ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Τὴν ἐκ τῆς ἐξορίας θλίψιν
αὐτοῦ ἐκφράζει ἐν τῷ ἑξῆς χωρίῳ

*Tu lascerai ogni cosa diletta
Più caramente: e questo è quello strale
Ghe l' arco dell esilio pria saetta.*

*Tu proverai siccome sa di sale
Lo pane altrui, e com'è duro calle
Lo scendere e'l salir per l' altrui scale.*

Ἐν τῇ ἐξορίᾳ αὐτοῦ ὁ Δάντης διατελεῖ θερμὸς τοῦ Γιβελλινισμοῦ ὑπέρμαχος, οὐτινος τὴν ἀγνότητα καὶ μεγαλεῖον τῶν ἀρχῶν ἐν τοῖς ἀπαρμύλλοις αὐτοῦ συγγράμασιν ἐξυμνεῖ, ὡς οὐδεὶς ἄλλος ἐδύνατο. Τὸ μέγα αὐτοῦ ἔργον ἡ Θεία κωμωδία ἰδρύεται ἐπὶ τῶν ἀφελῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ διδασκαλιῶν, οἷον εἰ νὰς Γοτθικός, καὶ ἰδίως ὁ ἐν Μεδιολάνοις, δι' ἀπειραρίθμων ἐντελῶς συνηρμοσμένων εἰκόνων διαρρεῖται δὲ τὸ ποίημα εἰς Ἀδην, Καθαρτήριον καὶ Παράδεισον. Συνεπὸς πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ γνησίου Χριστιανισμοῦ καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς προσφιλεῖς αὐτῷ ποιητὰς καὶ φιλοσόφους οἷον Ὁμηρον καὶ Ἀριστοτέλη παρίστησιν ἐν τῷ ἄδει, καθὼ μὴ βαπτισθέντας.

*A questo regno
Non salì mai chi non credette in cristo
Nè pria nè poi che l' si chiavasse al legno*
Προστίθην ὅμως, ὅτι οὐ πάντες οἱ καλούμενοι χριστιανοὶ εἰσελεύσονται ἐν τῷ Παραδείσῳ.

*Ma vedi, molti gridanz. Cristo, Gristo,
Ghe sarano in giudicio assai men prope
A lui, che tal che non conobbe Cristo
E tai cristian dannerà l' Etiope,*

Πικρότατα ἐκφράζει πανταχοῦ τὴν ἀγανάκτησιν αὐτοῦ κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ παπισμοῦ νοθεύσεως τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανισμοῦ, τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν ἱερῶν γραφῶν καὶ τῆς δεσμεύσεως τῆς διανοίας· « Ἐπὶ ἐπινοία λέγει διαλάμπουσιν οἱ ἱεροκήρυκες, τὰ δὲ ποιμένα ἐπανέρχονται ἐκ τῆς νομῆς σιτισμένα ἀέρι. »

*Per apparer ciascun s' ingegna e face
Sue invenzioni, e quelle son trascorse
Da' predicanti, e' l' vangelo si tace.*
*Si che le pecorelle che non sanno,
Tornan dal pasco pasciute di vento*

Ἄλλαχοῦ πάλιν λέγει :

*Produce e spande il maladetto fiore
Ch' ha disviato le pecore e gli agni,
Perocchè fatto ha lupo del pastore.*
*Per questo l' Evangelio e i Dottor magni
Son derelitti, e solo ai Decretali
Si studia si che pure a' lor vivagni.*

A questo intende il papa e i cardinali.
Ἐὰν ἡμεῖς σήμερον μετὰ παρέλευσιν τοσοῦτων αἰώνων φρίττωμεν καὶ ἐπανιστάμεθα ἐπὶ τῇ ἐξιστορίσει τῶν ὁμοτήτων τοῦ κλήρου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅποι-

αν ἄρα αἴσθησιν ἐδύνατο νὰ διεγείρωσιν ἐν τῇ ψυχῇ φύσεως ὠρῆας καὶ εὐγενεῖς, οἷα ἡ τοῦ Δάντη γινόμενου μάρτυρος αὐτόπτου τῶν φόνων τούτων; Οὐδ' ὀλίως λοιπὸν παράδοξον, ὅτι κεραυνοβόλος ἐπιτίθεται κατ' αὐτῶν ἐν τινὶ χωρίῳ, ἐν ᾧ νομίζει τις ὅτι βλέπει τὸν ἅγιον Πέτρον ἐν τῷ Παραδείσῳ μένεα πνέοντα καὶ ἐξακοντίζοντα τὸν ἐξῆς κατὰ τῶν παπῶν Φιλιππικόν.

*Quegli ch' usurpa in terra il luogo mio,
Il luogo mio, il luogo mio che vaca
Nella presenza de Figliuol di Dio,
Fatto ha del cimiterio mio cloaca
Del sangue e della puzza, onde l' perverso
Che oaddè di quassù laggiù si placa.*

*In veste di pastor lupi rapaci
Si veggion di quassù per tutti i paschi.
O difesa di Dio, perchè pur giaci!*

Ἐνῷ ἄφ' ἐνὸς στηλιτεύων οὕτω τὰς τοῦ παπισμοῦ ἀσχημίας ἐμπνέει τὴν κατ' αὐτοῦ περιφρόνησιν καὶ ἀποστροφὴν, ἄφ' ἑτέρου πάλιν προσπαθεῖ ν' ἀνυψώτῃ τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ καὶ διεγείρῃ ἐν αὐτῷ τὸ αἶσθημα πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἠθικὴν καὶ ἐλευθερίαν· οἷον ἐν τῷ ἐξῆς χωρίῳ.

*Io maggior don che Dio per sua larghezza
Fesse creando, e alla sua bontate
Più conformato, e quel ch' ei più apprezza,
Fu della volontà la libertate,
Di che le creature intelligenti,
E tutte e solle furo e son dotate.*

Πλείστοι, ἔτι καὶ σοφοὶ, νομίζουσιν, ὅτι ὁ Δάντης αὐτὸς ὠνόμασε τὸ μέγα τοῦτο ἔργον θεῖαν κωμωδίαν, καθὼ πραγματευόμενον περὶ τοῦ δράματος, ὅπερ διαδραματίζεται μετὰ τοῦ Δημιουργοῦ καὶ τῶν ψυχῶν μετὰ τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀποφοίτησιν αὐτῶν. Ὁ Δάντης ὠνόμασε τὸ ποίημα αὐτοῦ ἀπλῶς Κωμωδία· καθὼ λῆγον εἰς τὸν Παράδεισον· ἦτοι εἰς λύσιν εὐάρεστον. Ἡ γενικὴ ἐπιδοκιμασία παντὸς τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ὁ ἐνθουσιασμός, ὃν τοῦτο διήγειρεν ἀπέδωκαν αὐτῷ τὴν ἐπωνυμίαν, θεία, ἥτις προϊόντος τοῦ χρόνου ἔμεινεν ἀναπόσπαστος ἀπ' αὐτοῦ.

Ἰὸ ἀληθὲς πνεῦμα τοῦ Δάντη, ὡς πολιτικοῦ, ἀναπτύσσεται εὐκρινέστερον ἐν τῇ λατινιστῇ γεγραμμένῃ συγγραφῇ αὐτοῦ « Περί μ. ο. ν. α. ρ. χ. ι. α. ς. » Ἐν αὐτῇ ἀνασκευάζων ὅλα τὰ ὑπὲρ τῆς κοσμικῆς τοῦ παπισμοῦ ἐξουσίας ἐπιχειρήματα, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα· ὅτι ἐνεκα τῆς διαφθορᾶς τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας τοῦ πάπα, πρέπει αὐτῇ ν' ἀφαιρεθῇ ἀπ' αὐτοῦ.

BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ.

KOPANION

Μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ ἀραβικοῦ κειμένου ὑπὸ Γερασίμου I. Πεντάκη, πρώτου διερμηνέως τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Πολιτικοῦ Πρακτορείου καὶ Γεν. Προξενείου τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ « Τύποις Ἀδελφῶν Κουρμούζη » 1879, τιμᾶται διὰ μὲν τοὺς συνδρομητὰς φρ. 6 διὰ δὲ μὴ τοιοῦτους φρ. 10.

Μετ' εὐχαριστήσεως οὐ μικρᾶς εἶδομεν προκύψασαν εἰς φῶς τὴν εἰς τὴν γλῶσσαν ἡμῶν μετάφρασιν τῆς Ἱερᾶς τοῦ Ἰσλαμισμού Βίβλου.

Διὰ τῆς μεταφράσεως ταύτης διελύθη ἀληθῶς τὸ σκότος, ὅπερ ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας ἐκάλυπτε τὸ ἔθνος ἡμῶν ἡ δὲ ἄγνοια τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ πεποιθήσεων τοῦ ἔθνους ἐκείνου, ὅπερ μοιραίως διεῖπε καὶ διέπει εἰσέτι τὴν τύχην τοῦ ἔθνους ἡμῶν, διαφωτισθεῖσα, δίδωσί πως ἡμῖν τὸν μίτον τῆς σκληρᾶς τυραννίας καὶ τοῦ ἀκάμπτου μίσους, οὐτινος θῦμα ἀτυχῶς ὑπήρξαμεν· τούτου δ' ἔνεκα ὑπεθέμεθα νὰ γράψωμεν τὰς ἐπομένας ὀλίγας λέξεις, ὠθούμενοι πρὸς τοῦτο οὐχὶ ὑπὸ πεποιθήσεως ἐπὶ τῇ ἰκανότητι ἡμῶν, οὐδὲ φρονούντες τὸ παράπαν ὅτι ἡ ἰσχυρὴ καὶ ὄλως ἄχαρις κρίσις ἡμῶν ἐστὶν ἀναγκαῖα πρὸς τὴν δέουσαν ἐκτίμησιν τῆς Βίβλου καὶ τῆς μεταφράσεως αὐτῆς, ἀλλ' ἀναμνησθέντες ἀρχαίου λογίου ἀποκαλοῦντος φθονερὸν ἐκείνον, « ὃς Ἡρακλεῖ μῆ παραβάληστόμα. » Ἠλπίσσαμεν δὲ προσέτι ὅτι διὰ τῶν ἀσ' ἐνῶν ἡμῶν τούτων ψελλισμάτων, θέλομεν προκαλέσει τὴν γνώμην τινὸς τῶν περὶ ταῦτα δεινῶν, ἣν θεωροῦμεν ὡς τὴν μόνην ἀμοιβὴν τὴν ἐναπολειφθεῖσαν τῷ ἀκαμάτῳ μεταφραστῇ αὐτῆς Κυρίῳ Πεντάκη, ὅστις πολλὰ ἐπὶ τρία ὅλα ἔτη μοχθήσας, εἰς οὐδεμίαν φαίνεται ἀποβλέψας ὑλικὴν ἀμοιβὴν.

Τὸ Κοράνιον, ὡς πᾶς τις βλέπει, διήρηται εἰς ἑκατὸν δέκα καὶ τέσσαρα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα, φαίνεται ὅτι κείνται οὐχὶ κατὰ χρονολογικὴν τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν τάξιν, ἀλλὰ κατὰ λόγον τῆς ἐκτάσεως αὐτῶν, ἦτοι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐδαφίων ἐξ ὧν ἀπαρτίζονται· οὗτος δὲ πᾶ-

λιν οὕτως ἐστὶν ἀσύμμετρος, ὥστε ἀπὸ τῶν 286 ἐδαφίων τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ 2ον κεφάλαιον, περιορίζεται εἰς τρία μόνα καὶ τέσσαρα ὡς φαίνεται ἐν τοῖς τελευταίοις κεφαλαίοις. (α)

Ἐξεδόθησαν δὲ τὰ κεφάλαια ταῦτα οὐ μόνον ἐκ διαφόρων μερῶν, (β) ἀλλὰ καὶ κατὰ διαφορὰς τῆς τοῦ Ἀραβοῦ Προφήτου περιστάσεις, καὶ κατὰ διαφορὰς ὅλως ψυχικὰς αὐτοῦ διαθέσεις, ἐξ ὧν ἐξάγεται ὅτι οὐχὶ λογικῶς ἢ βαθμολογικῶς τῆς τοῦ Ἀποστόλου διανοία· ἀνάπτυξις, ἢ ἄλλη τις κοινωνικὴ ἢ ἠθικὴ ἀνάγκη ὑπηγόρευσε τὴν τῶν Κεφαλαίων ἐκδοσιν, ἀλλὰ περιστάσεις ἀκούσiai καὶ ἀπρόοπτοι καὶ ποικίλοι τῆς ψυχῆς αὐτοῦ κινήσεις καὶ ἢ ἔκφανσις τῶν ἐκάστοτε ὑπὸ διαφορῶν περιστάσεων ἐξεγειρομένων αἰσθημάτων αὐτοῦ. Διότι καὶ αἱ τάσεις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ αἱ ὑποσχέσεις καὶ αἱ ἀπειλαὶ οὐ μόνον ἐν κεφαλαίοις ἐπαλλήλοις ποικίλλουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἐδαφίοις ἀλληλα διαδεχομένοις, ἐν οἷς ἀπὸ τῆς ἡρεμίας εἰς τὴν ἐξαψιν μεταπίπτει, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐλέους καὶ τῆς πραότητος εἰς τὴν ὀργὴν καὶ τὴν ἀπήνειαν μεθίσταται καὶ ἀπὸ μιᾶς ὑποθέσεως εἰς ἄλλην μεταπηδᾷ. Τοῦτου δ' ἔνεκα καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ, πιστὴ εἰκὼν τῶν ἐσωτερικῶν τῆς ψυχῆς του κινήσεων, ἀπὸ ἡρέμου παραινετικοῦ εἰς σφοδρὸν μεταβάλλεται καὶ ἀπειλητικὸν ἀσυνεπῆς δὲ καὶ λογικῆς ἐστερημένος

(α) Ζήτημα ἐστὶ παρὰ τοῖς σοφοῖς ἡ χρονολογικὴ τῶν κεφαλαίων κατάταξις· οἱ δύο δὲ ἀποδυσθέντες μέχρι τοῦδε εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου ὁ Ἀγγλὸς William Muir καὶ ὁ Γερμανὸς Gustave Weil διεφώνησαν ἐξ αὐτοῦ τοῦ πρώτου, θέντες ὡς τοιοῦτον ὁ μὲν Weil τὸ 4ττ. ὁ δὲ Muir τὸ 3III. καὶ ὡς δευτέρον ἐκείνο μὲν τὸ 0Α'. οὗτος δὲ τὸ Ρ.

(β) Ὡς ἐκ τῆς ἐπικεφαλίδος ἐκάστου διαφαίνεται, ἐν ἢ πρὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐδαφίων κείται τὸ ὄνομα τῆς πόλεως ἐν ἢ ἐξεδόθη. Βλέπει δὲ πᾶς τις ὅτι τὰ μὲν Κεφ. Δ'. Ε'. Η'. Θ'. ΚΑ'. ΛΓ'. ΜΗ'. ΜΘ'. ΝΖ'. ΝΗ'. Ξ'. ΞΑ'. ΞΒ'. ΞΓ'. ΞΔ'. ΞΕ'. ΞΣΤ'. ἐξεδόθησαν ἐν Μεδίνοι· τὰ λοιπὰ πάντα ἐν Μέκκα πλὴν τῶν 4Θ'. Ρ'. ΡΖ'. ΡΓ'. ΡΙΒ'. ΡΙΓ'. ΡΙΔ'. ἅτινα φέρουσιν ἀμφοτέρων τῶν πόλεων τὸ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ ἡ κατὰ πόλεις αὕτη ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ὑπάρχουσα τῶν κεφαλαίων διανομὴ ἐστὶν ἀπαράδεκτος παρὰ τοῖς σοφοῖς, ἄλλου ἄλλην ἀποδεχομένου.

συνεχίας, παρίστησιν ἡμῖν τὸν Μωάμεθ ἀληθὲς δοχεῖον φιλανθρωπίας καὶ μίσους, ἡμερότητας καὶ παραφορᾶς, ἠθικότητος καὶ κυνικῆς ἀναιδείας.

Αἱ συχναὶ δὲ τῶν αὐτῶν πραγμάτων ἐπαναλήψεις, ἢ καθιέρωσις μύθων καὶ ὕθλων γραϊκῶν, ἢ χυδαία ἀπεικονίσις οὐ μόνον παραδείσου ἀκράτου ἀπώζοντος ὕλισμοῦ, ἀλλὰ καὶ κολάσεως ὕλικᾶς περιεχούσης βασάνους, ἰδίᾳ δὲ ἢ διαστρέβλωσις ἱστορικῶν γεγονότων ἐκ τῆς Παλαιᾶς εἰλημμένων Διαθήκης, καθιστῶσι πως ψηλαφητὴν τὴν ἄκρην τοῦ Ἄραβος Ἀποστόλου ἀμάθειαν.

Καὶ τοιαύτη μὲν ἐστὶν ἡ ἐντύπωσις ἢ ἐκ πρώτης ἀφετηρίας προσγινομένη τῶ ἐντυχάνοντι. Δύναται δὲ τις οὐ μόνον ν' ἀπαλλάξῃ τὸν Μωάμεθ τῆς μομφῆς τοῦ ἀσυναρτήτου καὶ ἀσυνεποῦς, καὶ τῶν λοιπῶν φαινομένων αὐτοῦ ἐλλείψεων, ἀλλὰ καὶ νὰ δικαιολογήσῃ ταύτας, ἐὰν ἀναμνησθῇ πρῶτον, ὅτι ὁ τῆς Ἀραβίας Ἀπόστολος προῦθετο νὰ ἠθικοποιήσῃ καὶ διδάξῃ λαὸν εἰδωλολάτρην καὶ ἐν κτηνώδει κυλιόμενον θαναυσότητι, ἣτις προέβαινε μέχρι τῆς ἐνταφιάζειν ζῶντα μικρὰ κοράσια, καὶ προεκάλεσε πάντως τὰ ἐν Κεφχαλαίῳ Δ'. 27 καὶ ἐξῆς περιεχόμενα ἀποτρόπαια παραγγέλματα, ἅπερ ὑποβιβάζουσιν ἀληθῶς τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν τῶν κτηνῶν τάξιν, καὶ ὅτι ὁ ἐπιχειρῶν νὰ στιγματίσῃ καὶ καταστρέψῃ τοιαύτης φύσεως ἐγκλήματα καὶ παρὰ λαῶν κτηνωδῶς εἰς ταῦτα χαίροντι, οὐδόλως τὴν τῶν ἐκφράσεων ἀναίδειαν ἀποφεύγει, διότι οὐδεμία τότε σεμνότης ἐκφράσεως ἐμφιλοχωρεῖ, οὐδεμία δὲ μεταφορὰ ἢ ἀλληγορία φέρει τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα· δεύτερον δὲ ἐὰν νόσησιν καλῶς αὐτὴν τὴν θέσιν, τοῦ Μωάμεθ, ὅστις φύσεως τυχῶν δεξιᾶς καὶ ἐν στερήσεσιν ἠθικῶς ἀνατραφεὶς ἕνεκα τῆς εὐ ενοῦς αὐτοῦ καταγωγῆς, ὠφείλει ἐκ μικροῦ καὶ ἀσημάντου ἕνεκα τῆς πενίας, μέγας ν' ἀναδειχθῇ· νὰ καταπολεμήσῃ δὲ παναρχαίους προλήψεις, καὶ ἀξιώσεις ἐχθροῦς ἀσπόνδους καὶ ἐχθροῦς ἀμφιβόλους, καὶ τὸ μέγιστον νὰ καταστρέψῃ οὐχὶ ἐν τεσσαράκοντα ἔτεσιν ὡς ὁ Μωῦσῆς, ἀλλ' ἐν ὀλιγίστῳ σχετικῶς χρονικῷ διαστήματι, εἰδωλολατρείαν, κτηνώδη βαρβαρότητα καὶ τὰς συμπαρομαρτούσας

αὐτῇ αἰσχροτήτας, καὶ ν' ἀνυψώσῃ λαὸν ὀλοκλήρον ἀπὸ τοῦ βορβόρου τῆς ἀνομίας καὶ ἀκολασίας εἰς τὴν τοῦ ἐνὸς Θεοῦ λατρείαν καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἀπορρέουσαν ἠθικοποίησιν. Τοῦτο δὲ κατάρθωσε καταθραύσας μὲν διὰ πειθοῦς ἅμα καὶ βία· τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰδωλολατρείαν, ἐμπνεύσας δὲ τὴν τοῦ ἐνὸς Θεοῦ λατρείαν καὶ τὴν εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν πίστιν, στηλιτεύσας δὲ καὶ περιστείλας ὡς οἶον τ' ἦν αὐτῶ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἠθικὴν παραλυσίαν διὰ τοῦ φόβου παρούσης τε καὶ μελλούσης τιμωρίας, καὶ τῆς ὑποσχέσεως, ὅτι ἐν μελλούσῃ μὲν ζωῇ, ἀλλ' ἀγνοτέρας καὶ τελειότερας θέλουσιν ἀπολαύσει τὰς ἡδονάς, ἐν αἷς τέως κατηδυπάθουν, ὥστε οὐδόλως, ὑπολαμβάνομεν, σφάλλει ὁ ἀποκαλῶν τὰς ἐλλείψεις, ἃς ὁ λόγος φθᾶς ἐδήλωσε, σχετικᾶς καὶ φαινομένης τοιαύτας ἕνεκα τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς τελειότητος τοῦ, ἐν ᾧ ζῶμεν, αἰῶνος.

Τὰ κυριώτερα δὲ ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ διδασκόμενα θρησκευτικὰ δόγματα εἰσὶν ἢ πίστις εἰς ἓνα καὶ μόνον θεόν, οὗτινος τὴν μακροθυμίαν καὶ εὐσπλαγχίαν ὡς αἰγίδα ἀπροσμάχητον κατὰ τῆς εἰδωλολατρείας ἐπιτίθησιν ἐν κεφαλίδι ἐκάστου κεφαλαίου, καὶ ἐξυμνεῖ εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τὴν ἐνότητα, τὴν ἀγαθότητα, τὴν πρόνοιαν, τὴν τῶν δικαίων ἀμοιβὴν καὶ τὴν τῶν κακῶν ἐπονειδίστον τιμωρίαν, καὶ ἢ ἐκ τῆς πίστεως ταύτης ἀπορρέουσα περὶ μελλούσης ζωῆς πεποίθησις· καὶ τὰ δύο δὲ ταῦτα δόγματα οὐ μόνον συχνότατα ἐπαναλαμβάνονται καὶ διὰ ποικιλωτάτων καὶ ἀνεξαντλήτων ἐκφράσεων καθιερῶνται, ἀλλὰ καὶ διὰ τασῶν τῶν ὑπὸ τῆς φύσεως χορηγούμενων ἀποδείξεων καὶ μαρτυριῶν καθίστανται πιστευτὰ εἰς τὰς ἀπεσκληρυμένους καρδίας τοῦ λαοῦ πρὸς ἃν ὁ Μωάμεθ ὁμιλεῖ.

Καὶ τοιοῦτος μὲν ὁ θρησκευτικὸς τοῦ Κορανίου χαρακτήρ, ὅστις δὲν εἶνε καὶ ὁ μόνος· διότι τὸ Κοράνιον ἐστὶν ὁ κώδιξ, ἐξ οὗ ὁ Ἰσλαμισμὸς ἠθέλησε νὰ ἀρυσθῇ ὅλου· τοὺς πολιτικούς καὶ κοινωνικούς αὐτοῦ νόμους. Μολονότι πᾶς ὁ διεξερχόμενος αὐτὸ πείθεται ὅτι ὁ Μωάμεθ οὐδόλως προθέμενος νὰ περιβληθῇ νομοθετικὸν χαρακτήρα, ἠθέλησεν ἀπλῶς νὰ διαβ-

ρῦθμίτῃ ὡς οἶον τε αὐτῶ τὰς πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς σχέσεις καὶ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ οἰκιακὸν τῶν ὁμοεθνῶν αὐτοῦ βίον, διὰ παραγγελημάτων, ἅπερ σποραδικῶς ἐν διαφόροις κεφαλαίοις παρενείρει.

Εἰθισμένοι εἰς τὴν μεθοδικὴν ταξιθέτησιν τὴν ἐν ταῖς νομοθετικαῖς ἡμῶν συλλογαῖς, ἀποροῦμεν ἀληθῶς πρὸς τὴν ἐπιρροήν, ἣν ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας ἐξήσκησεν ἐπὶ τῶν ὁπαδῶν τοῦ Κορανίου τὸ συγκεχυμένον συμπλήγμα ἐπικλήσεων πρὸς τὸν Θεόν, ἠθικῶν ἀρχῶν, μύθων, ἱστορικῶν ἀλληγοριῶν, προτροπῶν ἀπειλῶν καὶ ἀτενῶν δεήσεων ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ἐκ διαλειμμάτων ἀναφαίνονται διαταγαί τινες νομοθετικῶν φέρουσαι χαρακτήρα. Ἀλλὰ τοῦτο ἐξηγεῖται πρῶτον μὲν διὰ τοῦ ὑψίστου σεβασμοῦ δι' οὗ περιβάλλεται τὸ πρόσωπον τοῦ Μωάμεθ, οὗτινος ἐκάστη λέξις φέρει κύρος ἀνώτερον τῶν ἀποφάσεων τῶν ἰσχυροτέρων καὶ σοφωτέρων Μοναρχῶν καὶ δεύτερον διὰ τοῦ ἀπαραμίλλου ὕψους καὶ κάλλους γλώσσης, ἣτις διέμεινε ὡς τὸ ὠραιότερον καὶ δὴ καὶ ἀμίμητον, κατὰ τὴν τῶν εἰδῶτων γνώμην, μνημεῖον τῆς πλουσίας Ἀραβικῆς φιλολογίας· ὡς τοιοῦτον δὲ ζωηρότατα πάντως ἐπενήργησεν ἐπὶ λαοῦ οὕτως εὐαίσθητου πρὸς τὰ τῆς ποιήσεως θέλητρα. Διὰ τῶν προτερημάτων δὲ τούτων ποικιλώτατον περιβληθὲν χαρακτήρα τὸ Κοράνιον κατέστη ἀληθῶς ὕμνος, ψαλμὸς, δεήσις, θρησκευτικὴ ὁμιλία παιᾶν πολεμιστήριος καὶ πρὸς τοῦτοις ἱστορία τοῦ ἐγκολπωθέντος αὐτὸ ἔθνους.

Μὴ δυνάμενοι ἕνεκα τοῦ στενοῦ χώρου καὶ χρόνου νὰ παραθέσωμεν τὰ ἐπικυροῦντα τοὺς λόγους ἡμῶν σχετικὰ ἐδάφια, ἀρκούμεθα ἀναφέροντες τινὰ τῶν τὴν ἀνοχὴν συνιστάντων, θεωροῦντες αὐτὰ ὡς τὰ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα τὸ ἔθνος ἡμῶν, ὅπερ ἄδηλον μέχρι τίνος διατελέσει εἰσέτι ἀπεκδεχόμενον τὴν διακυβέρνησιν τῆς τύχης αὐτοῦ παρὰ τῶν ὁπαδῶν τοῦ Κορανίου.

Ἀληθὲς ὁ ἀναγινώσκων τὰ ἐξῆς περὶ ἀνοχῆς ἐδάφια. Κεφ. Β'. 59 ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται Κεφ. Ε93 — Β'. 107. 186. καὶ ἐν 257, διαφορούμενον.—Γ'. 18. 19. 57. 198. 199.—Ε. 51, 53, 70, 99. ζ'. 52, 108 — ΚΘ'. 45.—ΛΒ'. 23,

24.—ΛΘ'. 47 — ΜΒ'. 11, 12, 13, 14.—ΜΕ'. 13, 16.—Ν. 44.—ΞΔ'. 12 καὶ πλεῖστα ἄλλα, ὑπὸ βαθέος καταλαμβάνεται ψυχικοῦ ἄλγους, διότι οὕτω βραδέως καὶ σχεδὸν κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐντελοῦς τοῦ ἔθνους ἀπελευθερώσεως, ἐπέπρωτο νὰ διαλυθῇ τὸ σκότος τῆς ἀγνοίας, ὅπερ ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας μακρᾶς δουλείας ἐπισκοτιζόν, ἐπέτεινε τὰ δεινὰ του. Φαίνεται δὲ ὅτι εἰς τὸν κ. Πεντάκην ἀπέκειτο ἢ δόξα τῆς μεταφράσεως, ἣν πλεῖστοι τῶν ὁμογενῶν πρὸ πολλοῦ ἠδύναντο νὰ ἐκπονήσωσι, καὶ παράτχωσιν εἰς τὸ ἔθνος ἀληθῆ ἀσπίδα κατὰ τῆς ἀμειλίχτου θηριωδίας τῶν τυράννων αὐτοῦ, καθ' ἣς ἐν τῇ ἀγνοίᾳ αὐτοῦ χαλύβδινην μόνον ὀντέταξε μέχρι τοῦδε ὑπομονὴν καὶ μόνη τῇ Προνοίᾳ ἀνέθετο πᾶσαν τὴν ἐναπολειφθεῖσαν αὐτῶ σωτηρίας ἐλπίδα. Ἐφ' ᾧ μεγάλην ἀνομολογοῦμεν τῶ ἀκαμάτῳ μεταφραστῇ εὐγνωμοσύνην, δι' ἣν ἀπέδωκε μεγάλην ὑπηρεσίαν ἐκείνῃ τῇ μερίδι τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἣτις καὶ πάλιν ἀφέθη εἰς τὴν αὐθαίρετον τῶν ὁπαδῶν τοῦ Κορανίου διακυβέρνησιν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸ ἰδίωμα, ὅπερ μετεχειρίσθη ὁ μεταφραστὴς παρατηροῦμεν ὅτι ἠθέλησε νὰ μιμηθῇ, ὅσον ἦν αὐτῶ δυνατόν, τὸ ὕφος τῆς Γραφῆς ὡς μᾶλλον οἰκεῖον τῶ λαῶ καὶ δὴ καὶ μᾶλλον εὐληπτον, ἀπέχομεν δὲ οἷας δὴποτε λεπτολόγου περὶ τούτου κρίσεως ἅτε δὴ κατ' ἀρχὴν φέγοντες τοὺς ἕνεκα ἰσχυροῦ καὶ ἀκόμφου περιβλήματος ἀπαξιούοντας νὰ δεχθῶσιν ἢ καὶ χλευάζοντας μωρῶς, πολῦτιμον δῶρον προσφερόμενον αὐτοῖς.

Τέλος δὲ νοοῦντες τὸ μέγεθος τοῦ ἔργου καὶ τὰς ἀπείρους δυσχερείας τὰς ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως αὐτοῦ ἀπορρέουσας, ἃς μεθ' Ἡρακλείου ὄντως ἐπιμονῆς ὑπερἐνίκησεν ὁ ἀκάματος μεταφραστῆς, ἀποδίδομεν αὐτῶ τὸν δίκαιον ἔπαινον.

Ἐν Ἀλεξ. δεξιά τῆ 10(22 Ἀπριλίου 1879).

ΣΕΡΑΦΕΙΜ Π. ΦΩΚΑΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ

(Α.Χ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ.)

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ.

Α.

Μάνα με πέντε ὄρφανά, 'στό με, αλλετέρω της
Παιδάκι, εἶπε μιαν αὐγή,
Κ' ἐστάλαξε 'στή μαύρη γῆ,
Σιγᾶ τὸ δάκρυό της.

« Εἰς τὸ σχολεῖό σου πήγαινε, παιδί μου πικραμένο,
« Μὲ καλαθάκι ἀδειανό.....
« Θὰ πᾶς φτωχὸ μου ὄρφανό,
« Καὶ πάλι πειρασμένο.

« Καὶ τ' ἄλλα τ' ἀδεχθῆκαί σου ψωμάκι δὲν θά'ιδουνε.
« Ἀλλομόνο, ἔχει τιμὴ
« Πόλιν μεγάλη τὸ ψωμί
« Γιὰ 'κείνους ποῦ πειροῦνε !... »

Μὲ καλαθάκι ἀδειανὸ κι' ὡς τὴν καρδιὰ θλιμμένο,
Τὸ ἔρημο 'κεῖνο φτωχό,
Εἰς τὸ σχολεῖό του μοναχό
Τραβοῦσε τὸ καϊμένο.

Περιοῦσε ἀπὸ κάτασπρον μικρὸ ἐρημοκλήσι
Τοῦ φάνηκε ὡσὰν γωλιὰ
Ὅπου ζεσταίνει τὰ πουλιὰ
Χιονιάς δταν φουθήσει

Σὰν μάνα εἶχε ἀγκαλιὰ τὴ θύρα ἀνοιγμένη
Καὶ μ' ὀλοπρόθυμη σπουδή,
'Εμβήκε μέσα τὸ παιδί
Μ' ἐλπίδα φοβισμένη.

Εἰς τοῦ Σωτήρος τὸ ναὸ ἐστάλαξε κι' ἐστάθη.
Κι' ὡς νᾶχ' ἐμπρὸς του τὸ Χριστό,
Τοῦ ἔλεγε γοατιστὸ
'Απ' τῆς ψυχῆς τὰ βάθη.

Β.

« Χριστέ, δὲν ἔχομε ψωμί 'στό σπῆτι μας καὶ κλαίω.
« Ἴδὲ τὸ καλαθάκι μου ἂν ψέμματα σοῦ λέω.....
« Ἐγὼ εἶμαι καλὸ παιδί, μοῦ εἶπε ἡ μητέρα,
« Καὶ δὲν πειράζει νηστικὸ νὰ μείνω καὶ μιὰ 'μέρα.
« Μὰ τὰ μικρὰ τ' ἀδελφιά μου, καὶ ἡ μικρὴ μας Φρόσω
« Δὲν εἶναι κρῖμα νὰ πειροῦν νύχτα καὶ 'μέρα τόσο;

« Καλὰ, ἐμᾶς μᾶς ἄφησε, καὶ δὲν μᾶς συλλογᾶσαι,
« Ὅμως τὴ Φρόσω δὲν μπορεῖς νὰ πῆς πῶς δὲν λυπᾶσαι!
« Νὰ σοῦ τὰ εἶπα ὅλα μας τὰ βᾶσανα καὶ λύπαις
« Γιὰ νὰ μὴ λέγῃς ὕστερα γιατί δὲν μοῦ τὸ εἶπες!... »

Γ.

Σὰν σχόλασε, ᾧ τὴ χαρὰ ! Ὅσων πουλιὰ πειτοῦσαν
Τ' ἀδελφιά του μέσ' στήν αὐλή
Μαζῆ κι' ἡ Φρόσω ἡ καλή,
Καὶ σὰν τρελλὰ γελοῦσαν.

« Ψωμάκι τώρα ἔχομε, μικρὸ μου λυπημένο,
« Τοῦ εἶπ' ἡ μάνα του, κι' αὐτὸ
Ὅπου στὰ χέργια μιν κρατῶ
Χρυσόφι γεμισμένο !

« Ἀπ' ὅλα τώρα ἔχομε τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω ;
« Ξέρεις, χλωμό μου ὄρφανό,
Πῶς πλέον δὲν θά'λῃς πειῶ ;
Κ' εἶπ' ὁ μικρός — « Τὸ ξέρω... »

« Τὸ ξέρεις ! Πῶς ; — « Νὰ ὁ Χριστὸς μᾶς πλουτίσει
(μητέρα.

« Σχολεῖό μου σὰν ἐπήγαινα 'στό ρημοκλήσι πέρα
« τοῦ εἶπα τοῦ καλοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσει
Δὲν σ' ὤπε ; — Ναι, ὁ Κύριος μᾶς ἔχει ἐλεήσει...
Μ' ἔτα του ὁμως ἄγγελο γιὰ χάρι ἰδική σου.
« Κι' ὅτι σοῦ ἔκανε Αὐτὸς νὰ κάρῃς ἐνθυμήσου ! »

Τὸ θαῦμα πῶς ἐγένηκε ; δταν 'στὴν ἐκκλησίᾳ
Παρακαλοῦσε ὁ μικρὸς μυριόπλουτος κυρία,
Τὸ ἄκουσε σὲ μιὰ γωνιὰ κρυμμένη καὶ βοήθεια
Εἰς τὴν μητέρα ἔσιε:λε μὲ ποιεμένα στήθεια....
Θαῦμα ἀλήθεια ! Σήμερα ποιά 'στὴν Ἀθήνα δίνει ;
Ποῖαν ἀφ' ἧς ὁ συρμός νὰ κάρ' ἐλεημοσύνη !

Ἐρανίσματα.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐτερον θῦμα τῶν μηδενιστῶν. — Ὁ Σέργιος Λα-
θρόβσκης εἰς τῶν ἀρίστων ἀστυνομικῶν τῆς Πετρο-
πόλεως πρακτόρων, ἐρωτόληπιος ὁμως, διετάχθη νὰ
μεταβῆ εἰς Πολτάβαν, ἐνθα προπάντων οἱ μηδενισταὶ
κατήντησαν τολμηρότατοι.

Ἐν Πολτάβᾳ φθάσας ὁ Λαθρόβσκης καὶ ἐργασθεὶς
μετὰ μεγάλης δραστηριότητος, προσεδόξα τὴν ἐπιτυ-
χίαν τοῦ σκοποῦ δι' ὃν μετέβη, ἀλλὰ φεῦ ἡ καρδιά
του ἐγένετο δούλη τοῦ ἐρωτος, ὃν ἐνέσπειρεν αὐτῷ ἡ

δεκαεπταετῆς κόρη τοῦ κ. Ἀχρηστῶρ.

Ἡ θυγάτηρ τοῦ κυρίου Ἀχρηστῶρ ἦτο μηδενί-
στρια ἐκ τῶν φανατικωτέρων· προσκαλέσασα νύχτα
τινα τὸν Λαθρόβσκην εἰς ἐρωτικὴν συέντευξιν, δὲν
ἐλησμόνησε νὰ εἰδοποιήσῃ καὶ πέντε ἐνόπλους μηδε-
νιστάς.

Ὁ Λαθρόβσκης μεταβάς ἐνθους εἰς τὸ μέρος τῆς
συνεντεύξεως πλάττων μυρία χρυσὰ καὶ ἡδονικὰ ὀ-
νειρα προσεδέθη ὁ ἀτυχῆς εἰς δένδρον ὑπὸ τῶν μηδε-
νιστῶν, οἵτινες οὐ μόνον τὴν μύτην ἀλλὰ καὶ τὰ
αὐτία του ἔκοψαν.

Τὴν ἐπαύριον ὁ ἐρωτόληπιος ἀστυνόμος εὔρεν ἐν τῷ
θυλακίῳ του γραμματίον τι λέγον· ὅτι ἡ μύτη του
ἀπεκόπη διότι ἦτο ἀστυνόμος· τὰ δὲ αὐτία του διότι
ἐτόλμησε νὰ ἐρωτευθῆ μηδενίστριαν.

— 0 —

Ὁδόντων μετεμφύτευσις. — Ὁδόντες ἐκτοπιζόμε-
νοι ὑπὸ σφοδροῦ κτυπήματος ἢ ἄλλης τινος αἰτίας
τιθέμενοι ἀμέσως εἰς τὴν θέσιν των ἀναλαμβάνουσιν
καὶ ἐρρίζουνται.

Πλείστα πειράματα μέχρι τοῦδε ἀπέδειξαν τὴν ἐ-
πιτυχῆ τῶν ὀδόντων μεταμφύσεων.

Κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ περιστάσεις ἐδοκιμά-
σθη τὸ εὐτυχές ἀποτέλεσμα ὑπὸ τῶν καθηγητῶν Α-
QUIÉ καὶ Magilot· ὁ τελευταῖος μάλιστα ἀναφέρει
ὅτι ἐπὶ 62 πειραμάτων τὰ 57 ἐπέτυχον πληρέστατα.

Σήμερον ἡ ἐγγχείρισις αὕτη συνίσταται εἰς τὴν ἐκ-
ρίζωσιν τοῦ ὀδόντος, τὴν ἀποκοπὴν τῆς ἐφαρμένης
ρίζης καὶ τὴν ἐκ νέου τοποθέτησιν τοῦ ὀδόντος εἰς
τὴν σιαγῶνα.

Ἐν τούτοις ἐπετι, ὅτι ὀδοῦς σεσηπῶς, δύναται
ν' ἀντικατασταθῆ ὑπὸ ὀδόντος ἄλλου ἀνθρώπου· τοῦθ'
ὅπερ δύσκολον νομίζομεν ἔσεται.

— 0 —

Ὁ γνωστὸς μηχανικὸς κ. Γ. Γρίφφιτς ἀπέδειξεν ὅ-
τι τὸ σύστημα τοῦ τοποθετεῖν τὸν ἔλικα κατὰ τὴν
πρύμναν τοῦ πλοίου εἶναι ἐσφαλμένον. Κατεσκεύασε
πλοῖον πλάτους πέντε ποδῶν μεθ' ἑνὸς ἔλικος τεθέν-
τος εἰς ἀπόστασιν πέντε ὀγδῶν τοῦ δακτύλου ἀπὸ
τῆς πρύμνης καὶ πλησίον τοῦ πηδάλιου. Τοιοῦτοτρό-
πως δίδεται μεγαλητέρα ταχύτης εἰς τὴν κίνησιν τοῦ
πλοίου, τούτεστι ἑκατὸν ποδῶν ταχύτης κατὰ λε-
πτόν. — Αὐξουμένης ὁμως τῆς ἀποστάσεως δηλονότι
τοποθετουμένου τοῦ ἔλικος εἰς ἀπόστασιν δύο ποδῶν
καὶ ἡμίσεως ἀπὸ τῆς πρύμνης, κατορθοῦται ταχύτης
114 ποδῶν κατὰ λεπτόν.

Ἡ ἀνωτέρω ἀνακάλυψις ἐφαρμοζομένη, σπουδαίας
θὰ πράσῃ εἰς τὸν κόσμον ὠφελείας.

Ὁ ἀγγλος χημικὸς κ. Ἐμερσων ἀπέδειξεν ἐσχά-
τως ὅτι αἱ μυῖαι, ἄς μέχρι τοῦδε θεωροῦμεν ὡς ἐνο-
χλητικὰ καὶ ἀνηθῆ μόνον ἔντομα δὲν εἶναι παντελῶς
ἄχρηστοι. Δι' ἐπανηλειμένων μικροσκοπικῶν παρατη-
ρήσεων ὁ χημικὸς οὗτος παρετήρησεν ὅτι, ὅταν ἡ μυῖα
κινεῖ τοὺς δύο ἐμπροσθίους τῆς πόδας ὑπὲρ τὴν ρά-
χην αὐτῆς καὶ φαίνεται τρῶπῳ τινι καθαριζομένη, οὐ-
δὲν ἄλλο ποιεῖ ἢ παρισυνάξει καὶ καταβροχθίζει ἀ-
πειρίαν μικροσκοπικῶν ζωῶν ἐπὶ τοῦ σώματος αὐ-
τῆς προσκεκολλημένων. Παρετήρησε προσέτι ὅτι εἰς τοὺς
καθαρτοτέρους τόπους τὰ μικροσκοπικὰ ταῦτα ζωῶ-
φια εἰσὶ πολυπληθέστερα, αἱ μυῖαι δὲ καὶ ἐπιπολάζου-
σι καὶ παχύτεραί εἰσιν ὡς ἀφθονωτέραν ἔχουσαι τρο-
φήν· ἐνῶ τοῦναντίον εἰς μέρη μᾶλλον καθαρὰ καὶ τὰ
ζωῦφια εἰσὶν ἀραιότερα καὶ αἱ μυῖαι κατὰ συνέπειαν
ἰσχυρότεραι.

Οὕτω λοιπὸν ὁ κ. Ἐμερσων ἀπέδειξεν ὅτι αἱ μυῖ-
ἐκπληροῦσιν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἄλλην ἀποστολὴν καὶ
δὲν εἶναι ἀποκλειστικῶς προωρισμένοι νὰ ἐνοχλῶσι
μόνον ἡμᾶς.

— 0 —

Φάρμακον κατὰ τῆς ναυτιάσεως. — Τὸ κολλόδιον
λέγει διάσημόν τι ἱατρικὸν περιοδικόν, ἀποδεικνύεται
ικανὸν νὰ καταβάλλῃ τὰ συμπτώματα τῆς ναυτιά-
σεως. Ἡ ἐπιθεσις τοῦ κολλοδίου δέον νὰ γίνηται ἐπὶ
τῆς γαστρικῆς χώρας διὰ τριῶν ἐπανηλειμένων ἐπι-
χρίσεων. Δύο ἐποιήσαντο χρῆσιν τοῦ κολλοδίου εἰς
μακρὸν καὶ τρικυμιώδη πλοῦν, οὐδεμίαν δὲ ταραχὴν
ἐν τῷ στομάχῳ ὑπέστησαν, ἐνῶ εἰς προηγουμένα τα-
ξείδια ὑπέφεραν δεινῶς.

— 0 —

Συμβάν, παράδοξον τῶν ὄντι, ἀπέδειξε τελευταῖον
τὴν τοσάκις ἐν ἄλλαις περιστάσεσιν ἐκδηλωθεῖσαν καὶ
παραδεδειγμένην ἤδη νοημοσύνην ζῶων τινῶν.

Ὅσοι ἐπεσκέφθησαν τὸν ζωολογικὸν κῆπον τῶν
Παρισίων καὶ ἰδίως πὸ τμήμα ἐνθα διατιθῶνται ζῶα ἄλ-
λων κλιμάτων, θὰ παρετήρησαν βεβαίως τὴν δεξαμε-
νὴν καὶ τὸν ἐν αὐτῇ βράχον ἐπὶ τοῦ ὀποίου εἶδος τι
φωκῶν ἐξέρχεται τακτικῶς ἵνα λάβῃ τὴν ἡμερησίαν
τροφὴν παρὰ τοῦ ὀρισμένου φύλακος. Αἱ φῶκαι αὐ-
ται, ἄς μόνη ἢ μακρόθεν παρουσία τοῦ φύλακος Ἀ-
λεξάνδρου καθιττᾷ περιχαρεῖς ἀνέρχονται ἐνίοτε τὸν
βράχον καὶ λαμβάνουσιν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τοῦ φύ-
λακος Ἀλεξάνδρου καθιττᾷ περιχαρεῖς ἀνέρχονται
ἐνίοτε τὸν βράχον καὶ λαμβάνουσιν ἐκ τῶν χειρῶν
αὐτοῦ τοῦ φύλακος τὴν τροφήν των.

Ἐσχάτως ἐνῶ ὁ φύλαξ Ἀλεξάνδρος παρέθεσε τὸ
γεῦμα εἰς τὰ ἀμφίβια ταῦτα εἰσῆλθεν εἰς τὸν κῆπον
κύριός τις μετὰ τοῦ συζύγου του χάριν τῶν ὀπίων ὁ

φύλαξ εκάλεσεν επί του βράχου τὰ ἀμφίβια ἵνα τὰ σιτήσῃ. Ἐκεῖ, κράτων ἴχθεις ἢ ἄλλα τινὰ ὁ φύλαξ τὰ ἐπεδείκνυεν εἰς τὰ ζῶα ἅτινα ὀρθούμενα ἐπὶ τῶν ποδῶν των τὰ ἐλάμβανον εἰς τὸ στόμα. Ἐν τούτων βαρυνθὲν ἴσως ν' ἀναμένη ἔπεσε βιαίως ἐπὶ τοῦ φύλακος ὅστις ἀπολέσας τὴν ἰσορροπίαν ἔπεσεν ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς δεξαμενῆς, ἔθραυσε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἐγένετο ἀφαντος ὑπὸ τὰ ὕδατα. Τότε ἦτο περίεργον νὰ ἐβλεπέ τις τὴν ἀπελπισίαν τῶν φωκῶν, αἵτινες εὐθύς ὡς ἐκ συνεννοήσεως ἔπεσαν πᾶσι ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς, ἔλαβον ἐπὶ τῶν νώτων τὸ σῶμα τοῦ φύλακος Ἀλεξάνδρου καὶ τὸ ἀνήγαγον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὠθοῦσαι αὐτὸ πρὸς τὴν ξηράν. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ἅμα ἀνῆλθον αἱ φῶκαι ἤρξαντο βάλλουσαι θρηνῶδεις κραυγὰς ὡς αἰτοῦσαι συνδρομὴν. Δυστυχῶς πᾶσα τοιαύτη ἦτο παράκαιρος πλέον διότι ὁ φύλαξ ἦτο νεκρός.

Ἡ ἰδέα τοῦ νὰ μεταχειρισθῶσι τὰ ἀερόστατα εἰς γεωγραφικὰς ἐξερυνησεις καὶ ἀνακαλύψεις καὶ ἰδιαιτέρως κατὰ τὸν βόρειον πόλον πολλάκις εἰς πολλοὺς ἐπῆλθεν, ἀλλ' οὐδεὶς τὴν ἐπραγματοποίησε. Τοῦτο ἐπεφυλάσσετο εἰς τὸν ἀγγλὸν πλοίαρχον Cheyne διὰ τὸν ὁποῖον πολλὰ συστηθέντα κομητάτα εἰς εἰκοσιπέντε ἀγγλικὰς πόλεις ἐνεργοῦσι συνδρομὰς ὑπὲρ τῆς πρὸς τὸν βόρειον πόλον ἐκδρομῆς αὐτοῦ. Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος τοῦ βασιλικοῦ ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ θὰ διευθύνῃ αὐτὴν προτιθέμενος νὰ ἀναχωρήσῃ προσεχῶς παραλαμβάνει δὲ καὶ τὰ ἀναγκαιούντα αὐτῷ ἀερόστατα, τὰ ὁποῖα θὰ ἀφίνονται ἀπὸ τὸ πλοῖον ὅταν τοῦτο φθάσῃ εἰς τὸ ἔσχατον σημεῖον τοῦ διάπλου αὐτοῦ.

Ὁ Δόκτωρ Λαμβέρ εἰς τῶν διασημοτέρων ἰατρῶν τῆς Ἀμερικῆς διὰ σειρᾶς ἀρθρῶν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἀσφυξία δὲν ἐπιφέρει θάνατον ἀλλ' ἀναστολὴν τῶν λειτουργιῶν τῆς ζωῆς.

Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς θεωρίας ταύτης ὁ δόκτωρ Λαμβέρ πρόκειται νὰ ἐνεργήσῃ δοκιμὴν ἐπὶ τινος μαύρου ὀνόματι Κνωτ Μαρτὲν καταδικασμένου εἰς θάνατον.

Ὁ Κνωτ Μαρτὲν θὰ κρεμασθῇ ἐπὶ τῆς ἀγχόνης καὶ ἀροῦ κρυχθῇ νεκρός ὑπὸ τῆς ἀρχῆς θὰ παραλάβῃ αὐτὸν ὁ δόκτωρ Λαμβέρ καὶ θὰ ἐξασκήσῃ τὰ πειράματά του πρὸς ἀνάστασιν τοῦ καταδικασμένου μαύρου.

Ἡ θεωρία, αὕτη εἶναι ἀληθῶς λίαν περίεργος. Ὁ δόκτωρ Λαμβέρ ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ πνιγόμενος εἰς τὸ

ὕδωρ ἢ εἰς τὴν ἀγχόνην δὲν ἀποθνήσκει ἐκτὸς ἀν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκτελέσεως ἐπέλθῃ ἐγκεφαλικὸς κλονισμὸς ἢ θραυσθῇ ὁ αὐχὴν. Κατὰ τὸν Λαμβέρ τὰ 3(4) τῶν πνιγόμενων εἰς τὸ ὕδωρ ἠδύναντο νὰ ζήσωσιν ἐνῶ νομιζόμενοι νεκροὶ θάπτονται ζωντανοί!!!

Πρὸ τινος ἐδημοσιεύθη ἔκθεσις τῆς ἐν Παρισίοις Ἑταιρίας τοῦ φωταερίου, ἐξ ἧς φαίνεται, ὅτι ἡ ἀξία τῆς ἀκινήτου αὐτῆς περιουσίας ἀνέρχεται εἰς 175, 280, 202 φράγκα. Αἱ ἐτήσιαι δαπάναι τῆς ἑταιρίας εἰς φράγκα 43, 571, 007 τὰ δὲ εἰσοδήματα εἰς 74, 828, 863,

Ἡ ρηθεῖσα ἔκθεσις προσπαθεῖ νὰ διαβεβαιώσῃ ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ φωταερίου εἶναι παλλῶ προτιμωτέρα τῆς χρήσεως τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψιν τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς οἰκονομίας.

Τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς, λέγει ἡ ἔκθεσις, δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν πάντοτε ἔντασιν καὶ τὸ αὐτὸ χρῶμα· ἐν καιρῷ δμίχλης ἢ λάμπης αὐτοῦ ἐλαττοῦται ἐπισημητῶς· εἶναι λευκότερον μὲν τοῦ φωταερίου, ἀλλὰ θαμβῶναι ὑπόκειται δὲ καὶ εἰς αἰφνιδίαις συχνὰς ἀποσβέσεις. Ὑπὸ οἰκονομικὴν ἐποψιν, προσθέτει ἡ ἔκθεσις, εἶναι δαπανηρώτερον τὸ ἠλεκτρόφως τοῦ φωταερίου. Ἐὰν ὁ δημόσιος φωτισμὸς γίνῃ ἐν Παρισίοις δι' ἠλεκτρικοῦ φωτός, ἀπαιτεῖται δύναμις κινητικὴ 100,000 ἵππων ἧτοι διπλασία τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὸ φωταερίον.

Ἡ ἔκθεσις μετὰ ταῦτα, ποιεῖται τὸν πανηγυρικὸν τοῦ φωταερίου, προσθέτουσα ὅτι τὸ φωταερίον εἶναι χρήσεως εὐκόλου καὶ οἰκονομικῆς· ἀνάπτεται καὶ σβύνεται κατὰ βούλησιν· δύναται τις νὰ αὐξήσῃ ἢ ἐλαττώσῃ τὴν φλόγα του· εἶναι πάντοτε καὶ εἰς πᾶσαν ποσότητα εἰς τὴν διάθεσιν τῶν καταναλωτῶν.

Ἡ ἔκθεσις αὕτη βεβαίως πολλοὺς τῶν μετόχων τῆς ἑταιρίας τοῦ φωταερίου παρηγόρησε.

Τὸ ὄλον μῆκος τοῦ ὑποβρυχίου σιδηροδρόμου μετὰξὺ Καλαὶ καὶ Δόβερ ἔσεται 36 χιλιομέτρων.

Ἡ εἰσοδος εἰς τὸν ὑποθαλάσσιον σιδηροδρόμον θὰ ἦναι εἰς Σαγγάτην παρὰ τὸ Καλαί. Αἱ ἀμαξοστοιχίαι θὰ εἰσδύωσι ὑπὸ τὴν γῆν καὶ θὰ ἀνέρχονται ἀνεπαίσθητως καθ' ὅσον θὰ πλησιάζωσι τὴν ἀγγλικὴν παραλίαν, θὰ ἐξέρχονται δὲ εἰς ἀπόττασιν ἐννέα χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ Δόβερ.

Ἐπήρεια τοῦ Σεληνιακοῦ φωτός ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου.

— Τὸ σεληνιακὸν φῶς ἔχει ἰδίαις τινὰς ιδιότητας καὶ ἐπήρειαν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ φῶς τοῦτο καὶ τοιαῦτα ἐκπηγάζον ἐκ τοῦ ἡλίου, καὶ ἐρχόμενον εἰς τὴν γῆν δι'

ἀντανακλάσεως παρὰ τῆς ἐπιφανείας τῆς σελήνης, καὶ ἔχον, ἀπερχόμενον ἐκείθεν 1000, θερμότητα, οὐδόλως ἀπεδείχθη εἰσέτι πειραματικῶς, ὅτι ἐμπεριέχει καὶ θερμότητα, ὡς τὸ ἡλιακόν· διότι δύο θερμόμετρα τεθέντα τὸ μὲν ὑπὸ τὴν προσβολὴν τοῦ σεληνιακοῦ φωτός τὸ δὲ ὑπὸ τὴν σκιάν, οὐδεμίαν διαφορὰν θερμότητος παρέχουσιν· ἐν ᾧ οὕτω τεθέντα ὑπὸ τὴν ἡλιακοῦ, ἀμέσως ἐμφαίνουσι τὴν ὑπαρξιν τῆς θερμότητος. Ἐν τούτοις παρ' ἡμῖν πολλάκις τὸ θέρος ἐν νηνεμίᾳ ὀδοιπορῶν τις νύκτα αἰσθάνεται θερμότητά τινα ὑπὸ τὴν προσβολὴν τοῦ σεληνιακοῦ φωτός. Ὑπολείπεται δὲ νὰ ἐπιβεβαιωθῇ καὶ πειραματικῶς. Περητηρήθη προσέτι ὅταν ἡ σελήνη κεῖται ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου σημείου τοῦ ὀρίζοντος, καὶ διέρχεται τὸ φῶς αὐτῆς διὰ νεφελῶδους ἀτμοσφαιρας, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς πανσελήνους, ὅτε τὸ φῶς ταύτης εἶνε περισσότερο, διακλύονται τὰ νέφη τοῦτο γίνεται διότι ἡ τῶν 1000 θερμότης τοῦ τῆς σελήνης φωτός καταναλίσκεται εἰς τὰ ἀνω στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρας, ἀπορροφούμενον παρ' αὐτῶν. Βεβαιωμένον ἐξ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς ἐστίν, ὅτι κατὰ μὲν τὴν πανσέληνον ἐπὶ τῆς γῆς παράγεται ὑγρασία (Πλουτ. αἰτ. Φυσικ.) κατὰ δὲ τὴν νέαν σελήνην ἐπικρατεῖ ξηρασία. Τὸ φῶς τῆς σελήνης ἐπαυξάνει τὴν ἐξάτμισιν· τοῦτο πειραματικῶς ἀπεδείχθη διὰ τοῦτο κατὰ πανσελήνους ἐπικρατεῖ ὑγρασία ἣτις ἔχει ἰδιότητα χαλαρωτικὴν καὶ σηπτικὴν καὶ ἐπιγίνονται αἱ ἐκ τῆς τοιοῦτης ὑγρασίας νόσοι εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τὰ φυτὰ· Κατὰ τὴν πανσέληνον τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου αὐξάνει κατὰ τι, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν ἀρχαίων καὶ πολλῶν τῶν νεωτέρων· διὰ τοῦτο ὑποφέρουσι συνήθως κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην οἱ αἰμορροϊκοὶ, οἱ πληθωρικοὶ, καὶ αἱ ἔγκυοι γυναῖκες· διόπερ καταλληλοτέρα ἐποχὴ πρὸς φλεβοτομίαν εἶνε ἡ ἐν καιρῷ πανσελήνου (Πλουτ. ἰσ. ὀσίρ καὶ π. ἐμφ. πρ. σελήνης 25.) ὡσαύτως καὶ ὁ τοκετὸς γίνεται εὐκολώτατος κατὰ τὴν πανσέληνον· διὸ καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐδόξαζον ὅτι ἡ Ἀρτεμις, ἣτις παρίστανε ἀλληγορικῶς τὴν σελήνην, προστατεύει τὸν τοκετὸν, καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἐκαλεῖτο Ἐληθία ἢ Ἐλευθία.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει, ὅτι οἱ ἐχθροὶ κατὰ τὴν πανσέληνον ἔχουσι περισσότερα ὠὰ, ἢ ἄλλοτε. Τὸ σεληνιακὸν φῶς ἐπιταχύνει τὴν σῆψιν τῶν πτωμάτων καὶ ἐπομένως παράγει περισσότερα μιάσματα. Τὴν δὲ τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ φωτός τῆς σελήνης παρίστανον οἱ ἀρχαῖοι ἀλληγορικῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἐκκῆτη ἢ Περσεφόνη, ἣτις ἐν ἄλλου καταδίκαζε τὴν ψυχὴν τοῦ μὴ ἐνταφιασθέντος, περιπλανᾶσθαι ἐκκτὸν ἔτη. Οὕτως ἐδίδασκον ὅτι τὰ πτώματα πρέπει ὑποχρεωτικῶς ἐνταφιαζέσθαι χάριν τῆς υἱείας, πρὸς ἐμπόδιον παραγωγῆς μiasμάτων· διὸ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐτιμωρεῖτο ὁ τυχὼν πτώμα-

τος καὶ μὴ ἐπιβάλλον γῆν. Ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Πλούταρχος, ὁ Πλίνιος καὶ ἄλλοι ἰατροὶ ἀναφέρουσι πολλὰ περὶ τῆς ἐπήρειας τῆς σελήνης. Ὁ δὲ Ἀθηναῖος (βιβλ. ΥΠ. 3) λέγει τάδε,

« Τὸ γὰρ σελήνης ἄστρον πρὸς τὰς τῆς τροφῆς ἀρμόττει πέψεις, σηπτικὸν ὑπάρχον· κατὰ σῆψιν δὲ ἡ σῆψις. Εὐτηπτότερα γοῦν τὰ νύκτωρ θυόμενα τῶν ἱερείων, καὶ τῶν ζύλων τὰ πρὸς τὸ σελήνιον κοπτόμενα, καὶ τῶν καρπῶν δὲ οἱ πλείστοι πρὸς τὸ σελήνιον πεπαίτονται. »

Τὸ φῶς τῆς σελήνης ἐπενεργεῖ καὶ ἐπὶ πολλῶν νόσων μάλιστα τῶν νευρικῶν. Ἡ ἐπιληψία θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐπηρεαζομένη ὑπὸ τῆς σελήνης, ὅπερ καὶ πολλοὶ ἰατροὶ παραδέχονται· διὸ ἀνεκαθεν σεληνιασμὸς ἐκλήθη, ἢ κατ' Ἀρεταῖον σεληνιαία νόσος· ἐδόξαζον οἱ τότε, ὅτι ἐστέλλετο ὑπὸ τῆς θεᾶς σελήνης πρὸς τιμωρίαν ἀμαρτωλῶν ἀνθρώπων· διὸ ἐν Ῥώμῃ ἐν ἐν συνελεύσει προσεβάλετό τις ἐκ τοιαύτης νόσου διελύετο ἡ συνέλευσις· ἐκ τούτου ἡ νόσος αὕτη ἐκαλεῖτο merbus commitialis.

Σεληνιασμὸς καλεῖται καὶ ἐν τῷ ἱερῷ εὐαγγελίῳ (Ματθ. Δ', ΙΖ'). Ὁ ἱατρὸς Ῥαμεζίνης ἀναφέρει ὅτι ὅταν τὸ 1693 ἐγένετο ἐκλήψις Σελήνης, οἱ πλείστοι τῶν τότε ἀσθενούντων ὑπὸ τινος ἐπιδημίας ἀπέπνευσαν. Πολλάκις αἱ κρίσεις ἀσθενειῶν γίνονται ζωηρότεροι κατὰ τὰς τέσσαρας φάσεις τῆς Σελήνης. Περητηρήθη, ὅτι νευραλγίαι τινὲς καὶ ἔλκη, καὶ ἄλλαι τινὲς νόσοι λαμβάνουσι περισσότεραν ἔντασιν ἀναλόγως τῆς αὐξήσεως καὶ μειώσεως τῶν φάσεων τῆς Σελήνης. Περητηρήθη, ὅτι οἱ κοιμώμενοι ὑπὸ τὴν ἄμεσον προσβολὴν τοῦ σεληνιακοῦ φωτός ἐξυπνῶσι τὴν προῖαν πάσχοντες ὑπὸ καρθηρίας σκοτοδίνης καὶ κακουχίας. Τὸ τοιοῦτον ἀποτέλεσμα πολλάκις ἀποδίδουσιν οἱ πάσχοντες εἰς ἄλλην αἰτίαν, ἐκ ψύξεως, καὶ καταφεύγουσι πρὸς θερμασίαν εἰς φλεβοτομίαν, καὶ ἄλλα ἰατρικὰ, ἐξ ὧν ὑφίσταται δωρεὰν νόσον ἐν ᾧ δι' ἐνὸς περιπάτου ὑπὸ τὴν προσβολὴν τοῦ ἡλίου, καὶ διὰ πάσης ἄλλης κινήσεως πάντα τὰ ρηθέντα συμπτώματα διαλύονται αὐτομάτως ἐντὸς ὀλίγων ὥρων.

Ὁ Ἀντίλλος κατ' Ὀριβίσιον λέγει· « ὁ μὲν ἥλιος κατὰ τὴν ἐκαστοῦ δύναμιν θερμαίνει τὰ σώματα ἢ δὲ σελήνη μᾶλλον ὑγραίνει· παρὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν τοὺς τε ἐγκεφάλους αἰεὶ ὑγροτέρους ἀποτελεῖ καὶ τὸ αἷμα σῆπει, καὶ τὰ σώματα ἐν αἰθρία διαγόντων ὑγρότερα καὶ ἀμβλύτερα ἀπεργάζεται· καρθηρίας, καὶ ἐπιληψίας ἀνακινεῖ κατὰ τὴν ὁμοίαν αἰτίαν. »

Οἱ ἀρχαῖοι τὰς τέσσαρας φάσεις τῆς Σελήνης ὁμοιάζον μετὰ τὰς τέσσαρας ὥρας τοῦ ἔτους. Ἡ Α' ἐβδομάς, ἀπὸ νομηνιας μέχρι Α' τετραγωνισμοῦ εἶνε ὑγρὰ καὶ θερμὴ, καὶ ἡ ἀτμοσφαῖρα ὑγρὰ, καὶ ἐπομένως γονιμωτά-

τη ως τὸ ἔαρ 'Η Β'. μέχρι πανσελήνου, παρομοιάζει τῷ θέρει καρπούς ὠριμάζει μάλιστα. 'Η Γ'. μέχρι τοῦ Β'. τετραγωνισμοῦ, φθινοπόρου παραπλήσιος, ξηρὰ ἐστὶ. 'Η Δ'. μέχρι νοεμβρίας χειμῶν ἔοικεν.

Οἱ καρποὶ αὐξάνονται μεγάλως ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης· αἱ δὲ σίκυοι (τὰ ἀγγούρια) μετὰ κρότου αὐξάνουσιν. 'Εν δὲ πανσελήνῳ ἀναφαίνεται ἡ μείζων ἐπενέργεια τῆς σελήνης· καὶ ἐπὶ τῶν σύκων ἔχει ἐνέργειαν· γίνονται ταῦτα εὐκολώτερα καὶ γλυκύτερα κατὰ τὴν πανσελήνον. Κατ' Ἀριστοτέλην τὰ νήπια πονοῦσι μᾶλλον ἐν τοῖς πανσελήνοις Δι' ἐπὶ συλλήψεις γίνονται κατὰ τὸ τέλος τῆς σελήνης.

— 0 —

Σουηδὸς ἱεραπόστολος ἀφιχθεὶς ἐσχάτως ἐν Λονδίῳ ἐκ τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς ὠδήγησε μεθ' ἑαυτοῦ νεανίαν Ζουλοῦ ὃν καὶ ἐπαρουσίασεν εἰς τινὰ οἰκογενειακὴν μᾶλλον ἢ δημοσίαν συναθροισιν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὠμίλησε περὶ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἡθῶν καθὼς καὶ περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ βασιλέως τῶν Ζουλοῦ.

Ὁ νεανίας Ζουλοῦ εἶναι δεκαεξαετής, καλῆς κατασκευῆς, καὶ εὐφυὸς φησιγενεαίας. Δεχθεὶς τὸν χριστιανισμὸν δὲν ἐτόλμησε νὰ πατήσῃ τὸ πόδα πλέον ἐπὶ τοῦ πατρίου ἐδάφους· μετὰ δὲ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἰσάντουλα ἐδήλωσεν ὅτι ἤτο πρόθυμος νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ἱεραπόστολον εἰς Εὐρώπην ἀφ' οὗ πρῶτον ἔλαθε παρὰ τούτου τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἐν Εὐρώπῃ οἱ ἄνθρωποι εἶναι λευκοί.

Καθ' ὃδον τὰ πάντα ἐφαίνοντο νέα καὶ παράδοξα διὰ τὸν Ἀφρικανόν. Δυσκόλως κατώρθωσαν νὰ τὸν πείσωσι νὰ διέλθῃ γέφυραν διότι ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦται· καὶ ὅταν διελθὼν αὐτὴν ἔφθασεν ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ὄχθης γονυπετήσας καὶ τὰς χεῖρας πρὸς οὐρανὸν ἀνυψώσας ἐφώνησε, Δόξα τῷ θεῷ! αἱ σανίδες δὲν ἔσπασαν.

Μικρὸν μετὰ τὴν ἐν Λονδίῳ ἀφιξίν του ἠρωτήθη περὶ τοῦ τί ἐσκέπτετο διὰ τὴν πόλιν αὐτήν. « Ἐνόμιζα, εἶπεν, ὅτι ὅλοι οἱ λευκοὶ ἐθανατώθησαν εἰς Ἰσάντουλα. ἀλλὰ βλέπω ὅτι ἀκόμη μένουσι πολλοί.

Περὶ δὲ τοῦ βασιλέως τῶν Ζουλοῦ ὁ ἱεραπόστολος εἶπε τὸ ἑξῆς ἐν περιλήψει.

Πρὸ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεως αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς Σετιβάγιο δὲν ἤτο ἐναντίος τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἀλλὰ μόλις ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὠρίσθη νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν εἰσοδὸν ἱεραποστόλων εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ καὶ ἐτήρησε τὸν ὄρκον του.

Μολαταῦτα οἱ ἐπὶ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ ἐγκαταστημένοι ἱεραπόστολοι, δὲν ἠνοχλήθησαν ποσῶς· μόνον

οἱ νεωστοὶ ἐρχόμενοι παρεκωλύοντο νὰ εἰσέλθωσιν ἐν τῇ χώρᾳ· ἐὰν τις δὲ τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ ἐρωᾶτο ὅτι ἡσπάσθη τὸν χριστιανισμὸν πάραυτα ἐφηνεῦστο.

Αἱ γυναῖκες ἐξασκοῦνται ὡς καὶ οἱ ἄνδρες εἰς τὴν τέχνην τῶν ὄπλων. Οἱ ἄνδρες τεσσαρακονταετῆς· δύνανται νὰ νυμφευθῶσι καὶ οὐ μόνον δύνανται ἀλλὰ καὶ ὑποχρεοῦνται εἰς τοῦτο, ἕνεκα τῆς ὁποίας ὑποχρεώσεως πολλοὶ πολεμιστὰὶ Ζουλοῦ ἐπροτίμησαν τὸν θάνατον.

Ὁ John Dunu εἶναι ὁ προμηθεύσας εἰς τὴν χώραν ταύτην τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ὄπλων τῶν εὐρίσκομένων ἐν αὐτῇ· δι' ἐν τουφέκιον ἐλάμβανεν ὡς ἀντίτιμον μίαν ἀγελάδα· αὐτὸς εὐτοῦ ἐδίδαξεν αὐτοῦ καὶ τὸν τρόπον τῆς μεταχειρίσεως αὐτῶν.

Οἱ Ζουλοῦ εἶναι λαὸς γενναῖος καὶ φιλόξενος· πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν ἀγγλῶν καὶ γερμανῶν ἦσαν περιποιητικοὶ λίαν καὶ εἰς πάντα ξένον ἀναχωροῦντα προσέφερον ὄψον τι. Ἐκτοτε ὁμῶς κτετέθησαν δύσπιστοι, καὶ ὑποπτοι. Ὁ λαὸς εἶναι φίσει εἰρηνικὸς καὶ διάγει ἐν καλαῖς σχέσεσι μετὰ τῶν γειτόνων αὐτοῦ.

Ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἐθρονίσεως τοῦ Σετιβάγιο ἡ εἰρήνη ὤλετο ἀπιούσα. Ὁ διεξαγόμενος ἡδὴ πόλεμος εἶναι πόλεμος ἐξοντώσεως. Οἱ Ζουλοῦ θὰ ὑπομείνωσι μέχρις ἐσχάτων· καταβληθέντες ἐν τοῖς ἀναπεπταμένοις πεδίοις θὰ ἀποσφραθίσωσι τὸν ἀγῶνα μέχρις ὅτου εἴς· καὶ μόνος πολεμιστῆς ἴσται ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Πιστεύουσιν εἰς τὴν θθανασίαν ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν, εἰς τὴν μετάστασιν τῶν ψυχῶν. Πιστεύουσιν ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ θνήσκοντος ζητεῖ καταφύγιον εἰς τὸ σῶμα ὄφως. Καὶ ἐντεῦθεν τὸ ἔθιμον τοῦ νὰ διατηρῆ ἐκάστη οἰκογενεα ὄφιν. διατρέφουσα καὶ περιποιημένη αὐτόν. Ὁψέποτε δὲ τὸ ἔρπετόν του ἤθελεν ἐγκαταλείψῃ τὴν οἰκίαν ἢ ἀπιθάνῃ, μεγάλην καταλαμβάνει θλίψιν τὴν οἰκογένειαν, διότι τοῦτο θεωρεῖται ὡς οἰωνὸς μεγάλων δυστυχημάτων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ.

'Η κοιλία τῶν Παρισίων. — Κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ 1878, τοσαύτη ἦτο ἡ συρροὴ τῶν ξένων ἐν Παρισίοις ὥστε ἐπὶ ἓνα μῆνα κατηναλώθησαν τὰ κάτωθι τεράστια ποσὰ τροφίμων.

Κρέατα νωπὰ καὶ παστά	13,000,000.	κοιλὰ
ἀρνίθινα καὶ κυνηγείου	1,370,000.	»
Ἰχθύες	1,500,000.	«
βούτυρον	1,500,000.	»
Καρποὶ καὶ ὄπωρα	1,200,000.	»
Αὐγά	28,000,000.	»

— 377 κατάδικοι ἐμνηστεύθησαν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς 25ετηρίδος τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας. Ἐκ τούτων 48 ἦσαν κατάδικοι ἐπὶ ἐγκλήματι κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος.

— Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συστάσεως τοῦ Ἐθνικοῦ τῆς Ἑλ-οάδος Πανεπιστημίου ἦτοι ἀπὸ τοῦ 1837 μέχρι τέλους τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1877—78 ἐμαθήτευσαν ἐν αὐτῷ ἐν ὄλῳ 8,424 φοιτηταὶ ἐκ τῶν ὁποίων 304 τῆς θεολογικῆς σχολῆς, 3,409 τῆς νομικῆς, 2,696 τῆς ατρικῆς, 1595 τῆς φιλοσοφικῆς καὶ 420 τῆς φαρμακευτικῆς. Ἐκ τούτων ἔλαβον πτυχία 3,129.

— Τὰ ἐξῆς θαλάσσια δυστυχήματα συνέβησαν κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον. Ἀπωλέσθησαν ἐν ὄλῳ 137 ἰστιοφόρα· ἐκ τούτων ἀγγλικά 46, γερμανικά 22, βελγικά 18, γαλλικά 11, ἀμερικανικά 10, ὀλλανδικὰ 5, σουηδικὰ 3, ἰσπανικά 2, ἑλληνικά 2, καὶ 8, ἀγνώστου σημαίας. Ἀτμοκίνητα ἀπωλέσθησαν 12, ἐκ τῶν ὁποίων 9 ἀγγλικά, 2 ἰσπανικά καὶ 1 γερμανικόν.

ΑΣΤΕΙΑ.

Ὁ δούξ τοῦ Φερτέ, κρασοπατῆρας περιφροῦς ὑπηρετῶν ὡς λοχαγὸς ἐν καιρῷ πολέμου μετὰ τὴν Γαλλίαν καὶ Σαβοΐαν, καὶ μὴ εὐρίσκων καλὸν οἶνον εἰς τὸ στρατόπεδον παρεπονείτο· ἡ ποιότης ὁμῶς τοῦ οἴνου δὲν ἐκόλυεν αὐτὸν τοῦ νὰ πῆν μεγάλην ποσότητα.

— Πῶς, κύριε δούξ, ἠρώτων, δύνασθε νὰ πῆντε τόσῳ ἄθλιον οἶνον καὶ μάλιστα τοσαύτην ποσότητα.

— Ἐ! Κύριοί μου, ὀφείλει τις ν' ἀγαπᾷ τοὺς φίλους του μὲ τὰ ἐλαττώματά των.

Φιλάργυρος τις ταξιδεύων εἰσέρχεται ἐν τινὶ ξενοδοχείῳ.

— Θέλω νὰ φάγω, εἶπεν εἰσερχόμενος.

Ὁ ξενοδόχος ἐν χαρᾷ καὶ προσδοκίᾳ κέρδους, τῷ λέγει Μετὰ χαρᾶς Κύριε.

— Πόσον ἔχει τὸ γεῦμα;

— Τὸ γεῦμα; τρία φράγκα, κύριε.

— Ὡ! Ὡ! τρία φράγκα! τὸ δὲ πρόγευμα;

— Ἐν καὶ ἡμισυ φράγκον, κύριε.

— Τότε δώσε μου νὰ προγευματίσω.

Ἦτο ἡ ὀγδόη ἑσπερινῆ ὥρα!

Ἀγγλῆς τις, ἠρώτησε τὸν ἱατρὸν Ζώσωνα, πῶς δύναται νὰ διατηρήσῃ ἐν βαρέλιον μπίρρας, τὸ ὁποῖον οἱ ἀδιάκριτοι ὑπηρεταὶ τῆς καθημερινῆς ἐδοκίμαζον.

— Τίποτε εὐκολώτερον, ἀπήντησεν ὁ ἱατρὸς, θέσε δίπλα εἰς τὸ βαρέλιον μερικὰς φιάλας καλοῦ οἴνου τῆς Βουργωνίας.

Γαλακτοπώλις τις, ἐπρόδωκεν ἀκουσίως τὸ μυστικὸν τοῦ ἐμπορίου τῆς.

Πρῶταν τινὰ ἔφερε τὸ καθημερινὸν γάλα εἰς τὴν μάγειρον. Ἡ μάγειρος ἔμεινε ἔκπληκτος βλέπυσα ὅτι δὲν ἦτο γάλα ἀλλὰ νερὸν καθαρὸν.

— Ἀλλὰ δὲν βλέπεις ὅτι μοῦ ἔφερες νερόν;

Ἡ γαλακτοπώλις ἐξετάζει τὸ ρευστὸν καὶ λέγει μετὰ ὕφους ὄλως ἀπλοικοῦ:

— Ὡ, Χριστέ μου! ὁ ἀνόητος σύζυγός μου ἐλησμονήσε νὰ βάλλῃ καὶ γάλα!

Ὁ διάσημος ἱατρὸς Δ. Μουλέν κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ βίου αὐτοῦ στιγμὰς εἶπεν εἰς πολλοὺς ἐκ τῶν παρευρισκομένων συναδέλφων αὐτοῦ οἵτινες ἐθρήνουν ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ του. — Κύριοι, ἀποθνήσκω, ἀλλ' ἀφίνω ὀπισθὲν μου τρεῖς μεγάλους ἱατροὺς.

Ἐπολαβόντες οἱ συναδέλφοι αὐτοῦ ἱατροὶ, ὅτι θὰ ὀνομάσῃ τοὺς τρεῖς τούτους ἱατροὺς ἐκρεμάσθησαν οὕτως εἰπεῖν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ ψυχοραγοῦντος ὅστις ὑπεψηθίρισεν.

— « Τὸ ὕδωρ, τὴν ἄσκησιν, τὴν δίαιταν. »

Μιραβῶ, ὁ ἀδελφὸς τοῦ περιφροῦς ῥήτορος, ἐκάλεσε πρῶταν τινὰ τὸν ὑπέρτερον του:

— Εἶσαι πιστὸς τῷ λέγει, πρόθυμο; εἰς πᾶσαν ἐργασίαν, ἐν τούτοις σὲ ἀποβάλλω σήμερον.

— Καὶ διατί; ἠρώτησεν ὁ ὑπέρτερος.

— Διότι, ἀπήντησεν ὁ Μιραβῶ, ἐναντίον τῆς συμφωνίας μεθύεις τὴν ἡμέραν καθ' ἣν μεθύω καὶ ἐγώ.

— Ἐγὼ πταίω; ἀπήντησεν ὁ ὑπέρτερος, σεῖς μεθύετε καθημέραν! Ποῦ νὰ εὐρῶ ἡμέραν νὰ μεθύσω μόνος μου;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΦΙ.

Ἐστία, περιοδικὸν σύγγραμμον ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενον κατὰ Κυριακὴν, ἐτησίᾳ συνδρομῇ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 20.

Χλωρίς, περιοδικὸν σύγγραμμον ἐκδιδόμενον ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ μῆνα. Συνδρομῇ ἐτησίᾳ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 8.

Παρνασσός, περιοδικὸν τοῦ ὁμωνύμου ἐν Ἀθήναις συλλόγου ἐκδιδόμενον κατὰ μῆνα ἐτησίᾳ συνδρομῇ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 20.

Βύρων, μηνιαῖον περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις. Συνδρομὴ ἑτησίᾳ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 16.

Πλάτων, μηνιαῖον περιοδικὸν ἐκδιδόμενον εἰς Ἀθήνας· ἑτησίᾳ συνδρομὴ φρ. 10.

Ἀθηναῖος, σύγγραμμα περιοδικὸν κατὰ διμηνίαν ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις συνδρομὴ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγμα 16.

Ἐρμῆς, μηνιαῖον περιοδικὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδόμενον, ἑτησίᾳ συνδρομὴ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ 6.

Ζακύνθιος ἄρθρον, μηνιαῖον περιοδικὸν σύγγραμμα ἐκδιδόμενον ἐν Ζακύνθῳ.

Σωτήρ, μηνιαῖον περιοδικὸν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδόμενον· ἑτησίᾳ συνδρομὴ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 8.

Ἀνταπόκρισις τοῦ «Σεραπείου»

κ. Α. Ασ. Ζίφτια. Ἐλήφθησαν, σᾶς εὐχαριστοῦμεν.
κ. Θ. Σ. εἰς Ζαγαζίκ. Θὰ δώσητε γέρας εἰς τὸν λύτην τοῦ προβλήματός σας; κ. Σ. Γ. Σιμπίν-ελ-Κόμ· ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας. κ. Δ εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Θὰ σᾶς δωρηθῆ ἐν καλάθῳ κεράσια. κ. *** εἰς Ζαγαζίκ. Θὰ σᾶς ὀφείλησῃ ἢ ψυχρολουσία· τὰς ποιητικὰς ἐξάφεις ἐν Αἰγύπτῳ μόνος ὁ πάγος καταβάλλει. κ. Α. Μ. Δ. Μινετ-ελ-Γκάμ· δὲν εὑρίσκεται τὸ ὄνομά σας εἰς τὸν κατάλογον τῶν συνδρομητῶν τοῦ «Σεραπείου».

Λύσις τοῦ ἐν τῷ 5ῳ φυλλαδίῳ αἰνίγματος.

Κρέας—Ρέα—κέρας.

Τὴν λύσιν ἐπεμψαν, οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κ. κ. Γ. Α. Νικολόπουλος καὶ Γ. Νοταράκης, οἱ ἐν Ζαγαζίκ Θ. Σ. Σαούλης, Θ. Στροῦμπος καὶ Α. Ζαμπέλης.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ 5ῳ φυλλ. προβλήματος.

Ὁ μὲν εἶχε δραχ. 9, ὁ δὲ δρ 6.

Τὴν λύσιν ἐπεμψαν, οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κ. κ. Δημητρός Γ. Α. Νικολόπουλος, Γ. Νοταράκης καὶ Ν. Θ. Σαρρῆς· οἱ ἐν Ζαγαζίκ κ. κ. Θ. Στροῦμπος καὶ Α. Ζαμπέλης. Ὁ ἐν Μανσούρα κ. Πέτρος Νικολόπουλος· ὁ ἐν Μινετ-ελ-Κάμ κ. Α. Μ. Δήμου.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

$$22 - 24 - 50 = 102 = 198$$

Ἀποθανῶν τις ἄφησε χρηματικὴν περιουσίαν εἰκοσοφράγων 198. Διέταττε δὲ εἰς τὴν διαθήκην του νὰ διανεμηθῶσι τὰ χρήματα ταῦτα εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ χωρίου του, εἰς τοὺς πτωχοὺς, εἰς τὸ σχολεῖον καὶ εἰς τὴν σύζυγόν του οὕτως, ὥστε τὸ μερίδιον τῶν πτωχῶν νὰ ὑπερβαίη τὸ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ δύο εἰκοσόφραγα· τὸ τοῦ σχολείου νὰ ὑπερβαίη τὸ ἄθροισμα τῶν δύο προηγουμένων κατὰ 4· καὶ τὸ τῆς συζύγου του νὰ ὑπερβαίη τὸ ἄθροισμα πάντων κατὰ 6 εἰκοσόφραγα.

Ζητεῖται ποῖον τὸ μερίδιον ἐκάστου;

K. X.

χαίρῃς = Αἰνίγμα α. = Ἄρως

—0—

Ἴσως ποτὲ, ὦ φίλε μου, δὲν ἔτυχε νὰ λύσῃς αἰνίγμα εὐκολώτερον· διὰ τὰ μὲ ζήτησῃς μὴ μεταβῆς ποὶ ἢ μακρὰν, διότι θὰ μὲ χάσῃς εὐρῶσομαι πλησίον σου· δύνασαι νὰ μὲ πιάσῃς. Τί ἤμην, τί ὑπέσφα νὰ γίνω, οἶος εἶμαι εἶν' ἐντροπὴ νὰ τὸ εἰπῶ; Μὴ δὲν ὑπάρχουν ἄλλοι φροκαλαὶ ζῆδες ἄλλοτε καὶ τώρα ἴναι μεγάλοι; Ὑπῆρξα κί ἐγὼ φρόκαλο καὶ περιφρονημένος· πλὴν τώρα εἶμαι καθαρὸς καὶ ἐξηγνητισμέτος. «Εἶναι ὡς κλίμαξ ἢ ζωὴ, σήμερον ἀνοβατρεῖς αὐριον, ἄσημος, πτωχὸς, ἀπελπισ καταβατρεῖς!» Χθὲς εἰς τοὺς δρόμους φρόκαλο σήμερον ἂν θελήσῃς εἰς βασιλέως τράπεζαν, ἐλθὲ νὰ μ' ἀπαντήσῃς. Εἰς... καὶ ἀνάκτορα εἶμαι ἐνθρονητισμέτος εἰσέρχομ' ἐν λαμπρότητι, φεύγω... σιγματισμέτος. Τὰς ἐπιπτήμας ἀφειδῶς, εὐεργετῶ ἀπάσας φέρω αἰδῶνα ἐπ' ἐμοῦ καὶ τρέχω τὰς θαλάσσας. Ἀπόβαλε τὸ πρῶτον μου καὶ τέταρτον ἐπίσης καὶ τότε ὡς Θεότητα πλέον θὰ μ' ἀπαντήσῃς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἐπὶ τοῦ Νείλου (συνέχεια). — Ὑγιεινὴ. — Βιβλιοκρισία. — Αἱ ἐκ τῆς φύσεως τέρφεις (συνέχεια). — Ποίησις. — Ἐρανήματα, Διάφορα, Στατιστικά, ἄστεια. — Λύσεις προβλημάτων καὶ αἰνιγμάτων. — Πρόβλημα, αἰνίγμα.